

ČÍSLO 36 | PROSINEC 2021

KOLEM KAMEN

www.kolem-kamen.cz

Kolem kamen
časopis pro ty, kteří to s topením myslí
opravdu vážně

čtvrtletník
číslo 36, vychází 9. 12. 2021
ISSN 2464-7527
MK ČR E 21836

Vydává
Spolek na obnovu tradičních řemesel
Dvory nad Lužnicí 87
378 08 Dvory nad Lužnicí
IČO: 03390578
zapsáno ve spolkovém rejstříku
vedeném u Krajského soudu v Českých
Budějovicích v oddílu L, vložke číslo 6499

šéfredaktorka
Jitka Pokorná

vedoucí vydání
Eliška Pokorná

jazyková redakce
Radka Šímová

spolupracovníci redakce
Karel Blažek, Igor Bubeníček,
Hannes Eilig, Marta Jastrebnická,
Kristýna Martinová, Petra Sedláčková,
Růžena Srbová

grafická úprava a sazba
Michal Jánský

tisk
Akontext s.r.o. Praha

www.kolem-kamen.cz
redakce@kolem-kamen.cz

IronDog 07

Editorial

Text | Jitka Pokorná
Foto | archiv redakce

Když jsme v redakci navrhli, že zimní vydání bude věnováno Skandinávii, redakční rada, která již léta drží pospolu, se rozdělila na dva tábory. První, která miluje slunce, barvy, ornamenty a z duše nenávidí požívání ryb a Vánoce, si vzala dovolenou a odjela do slunné Itálie. Odtud nám, kteří naopak milujeme skandinávský styl života, posílala selfíčka se skleničkou červeného při západu slunce nad Lago di Garda. Ta druhá část naší redakce se zuřivě hrabala v albech z návštěv těchto severských zemí a posílala maily všem Svenům, Johanům, Mattiasům, aby se stali odbornými garanty tohoto sněhem obaleného vydání. Máme za ta léta se všemi kamarády ze Skandinávie velmi přátelský vztah, který již před mnoha lety začal jako čistě obchodní. Těžko říci, proč my – Češi a Norové, Švédové či Finové – máme k sobě přece jen o něco blíže než k ostatním národům. Možná bychom v našem společném chování našli více paralel, než by se zprvu zdálo. A to nemluvím jen o vřelém vztahu k alkoholu, který lidi spojuje. „Vodka connecting people“ – jak rád nosí na tričku Adam. Sice Polák, ale ze severu. Seveřané také jako my například milují houbaření, pletení, rybaření, rádi bruslí a dokážou vést nekonečné rozhovory na téma lední hokej či biatlon. Milují grilování, a to doslova všude a za každého počasí. Méně už se ví, že i v kamnařině máme společnou historii, která má základ v nerostném bohatství. Ať už mluvíme o litině, která i v našich zemích byla dříve na vrcholu, zvláště pak výrobky z Blanenska, nebo o surovinách na výrobu keramických kachlů. Proto ne jeden interiér seveřanů zdobí oheň v rozpálených litinových či bílých sloupových kachlových kamen, která jsou nejčastěji zakončena zdobnou korunou. Myslím si, ale je to jen moje idea a mohu se mýlit, že světově rozšířený pojem hygge (vyslovuje se trochu jako „hügge“ a je to vlastně zkratka slova „hyggelig“ označujícího hřejivou atmosféru a útulnou pospolitost) vznikl právě u kamen. Kromě výše jmenovaných pojmů najdeme mnoho paralel i v kuchyni. Mám na mysli hlavně suroviny, které seveřané také rádi využívají při vaření. Ať jsou to právě ryby, nebo hojně sbírané bobule z lesů, kam patří především borůvky a brusinky, ale i třeba kopr, který na jejich stole nesmí chybět. Skandinávská kuchyně je ale plná mnoha extrémů, jak se dočtete v našem gastrokoutku. Když jsme u severské kuchyně, mám jednu velice vypovídající příhodu, která se nám stala, když jsme před deseti léty s přáteli a firmou Brunner dostali možnost na více než dva týdny pobývat na nor-

ském severu. Zúčastnili jsme se mimo jiné i začátku závodu psích spřežení pod názvem Finnmarkslopet, který tato firma vyrábějící litinová kamna Iron Dog léta sponzoruje. Z hlavního města nás do severně položené Alty, kde se konal start závodu, čekalo mnoho turistických zajímavostí. Jízda na sněžných skútrech, návštěva chovatele tažných psů, noc v ledovém hotelu, jeden den v laponské vesnici s původními obyvateli, kteří se věnují ve velkém chovu sobů. Ve všech místech měli potřebu nás pohostit jejich specialitou, a to vařeným sobím masem. To je na tenké plátky nakrájené sobí maso vařené v tučném silném vývaru. Někdy nám byl horký vývar podáván zvlášť, v hrníčku pro zahřátí. Abychom neuražili domorodce, tak jsme si do vývaru potají lili Fantu, abychom tento zvláště vonící pokrm mohli dopít až do dna. Přiznám se, že takhle norská specialita mi moc nechutnala, a tak jsem se, když to šlo, prohlašovala za vegetariána a vždy dostala rybu. Na konci pobytu při dotazu, co bude dnes k večeři, už bylo z dvaceti turistů devatenáct vegetariánů a ten dvacátý chudák musel zase soba, neboť nesnášel ryby. Ale nebojte se, pro vás jsme do tohoto zimního vydání vybrali recepty, které budou zaručeně chutnat a krásně vás zahřejí. Ve vánočním čísle jsme se zajeli podívat mimo jiné na tradiční výrobu vlněných příkrývek do tkalcovny Kubák, která se výrobě dek z vlny, lnu nebo z bavlny věnuje již od roku 1870. Kromě skvělého pocitu, že dobré řemeslo nezničí ani válka, ani znárodnění, jsme si přivezli krásnou vlněnou deku ke kamnům. Jen se teď nějak nemůžeme doma domluvit, kdo bude mít ten den právo ji užívat. Tak máme pořadník, jen pes a kočka ho ignorují a na jednom konci přede kocour a na druhém pospává pes. Podle všech našich severských přátel je pojem žít hygge klíčem ke štěstí. A proto vám všem do nového roku přeji, abyste žili „měkkoučko“! A pokud možno u kamen!

Nové krbové vložky od firmy Brunner

Text | Hannes Eilig
Foto | Brunner

Nová řada krbových vložek má zcela jinou konstrukci, ve které došlo k řadě vylepšení, především co se týká kvality spalování. Právě díky tomu dostala série název **green**

Krbové vložky Brunner procházejí po celou dobu existence firmy neustálým vývojem a jsou propracované v každém detailu. I díky tomu je produkce Brunner právem považovaná za to nejlepší v kamnářském oboru v Evropě. Proto si vývojáři v bavorském Eggenfeldenu občas kladou otázku: „*Je tady vůbec co ještě zlepšovat?*“ A odpověď je vždy stejná. „*Ano, může se zdát, že je to dokonalé, ale pojďme to zkusit ještě trochu vylepšit.*“ Díky tomu je právě na spadnutí představení nových řad krbových vložek pro sezónu 2022/23. A po zevrubném prozkoumání mohou říct, že se máme na co těšit.

Jako kamnáře a dlouholetého servisáka krbových vložek Brunner mě hlavně těší, že vývojáři v Eggenfeldenu nežijí v uzavřeném světě svých dílen a laboratoří a nesnaží se vyvíjet odlidštěnou podobu topidel, jakési kamnářské sci-fi. Vždycky mě překvapí, jak se většina našich kamnářských připomínek i poznatků koncových zákazníků postupně promítá do vývoje nových modelů. Jasně, krbovou vložku na dřevo bez nutnosti přikládat dříví a občas vybírat popel ještě nevyvinuli, ale o to snad ani nejde. Podstatné je, že se nová řada ubírá tím správným směrem. Znovu se vylepšuje systém hoření tak, aby i v budoucnu s přehledem vyhověl těm nejpřísnějším podmínkám. Zákazník, který si krbovou vložku Brunner pořídí, má tak vždy jistotu, že za poněkud vyšší cenu získává dlouholetého a bezproblémového pracanta, který mu z jeho domu udělá opravdový domov, bez velkých nároků na obsluhu a přitom úsporně a ekologicky. Kamnáři, kteří s těmito vložkami pracují, se vzácně shodují na tom, že osazovat Brunner do stavby je radost a že se pokaždé těší na další novou realizaci.

Nejít cestou laciného řešení, ale naopak pracovat co nejefektivněji ve prospěch svůj i všech, kteří si můj výrobek koupí. To je jednoduchá a přehledná filozofie firmy s dlouhou tradicí, která se v dlouhodobém horizontu vyplácí. Vyvinout takové topidlo, které si i šéf s radostí nechá doma nainstalovat a nemusí se poohlížet po kvalitnější vložce od konkurence.

První stránky aktuálního čísla našeho časopisu vás tedy provedou novinkami, které Brunner pro nadcházející sezónu připravil. Bude to poutavé čtení hlavně pro kamnáře, ale věřím, že spousta z vás, kteří uvažují v tomto okamžiku o novém krbu, bude mít po přečtení zase o trochu jednodušší rozhodování.

Jak je to tedy s praktickými novinkami od Brunnera? Řečeno s klasikem českého filmu: „*Pojďme k oknům!*“

Krbové vložky green jsou vylepšené v mnoha detailech, které ocení nejen koncoví zákazníci, ale i kamnáři. Dvě věci však zůstaly stejné. Je to zavírací mechanismus „klik-klak“ a způsob výsuvu „easy lift“. V novém sortimentu si našly místo krbové vložky s čelním, oboustranným, rohovým a panoramatickým prosklením. Definitivně mizí z Brunner sortimentu krbové vložky s obloukovým a prismatickým sklem. Číselné označení krbových vložek označuje velikost skla (výška x šířka). Nová řada bude zařazována do sortimentu postupně. Jako první přijde na jaře příštího roku vložka s čelním prosklením 42 - 66. A nemusíte se vůbec bát. U Brunnera jde vždy o evoluci a nikoliv o revoluci. Z toho důvodu budou krbové vložky z předchozí, tedy vlastně té současné, série i nadále dostupné.

Ve stručnosti - co je tedy všechno jinak? Je toho mnoho, i když se to na první pohled nezdá. Hra plamenů

BKH čelní sklo 42 - 66 green s výsuvnými dvířky a zabudovacím rámečkem

Téma čísla: cesta na sever

v ohništi totiž zůstává stejná. Krbové vložky mají kompletně přepracovanou vnitřní konstrukci včetně způsobu přívodu spalovacího vzduchu. Jsou rovněž připraveny na ještě větší zpřísnění emisních hodnot a umožňují dodatečnou montáž katalyzátorů.

Krbové vložky série green mají hlubší ohniště, které je navíc profilované. Do stran ohniště je do litinových

lišť přiváděn přehřátý spalovací vzduch. Dno je ze žárobetonu a je možné se jím dostat do spodní části krbové vložky, pokud by byl nutný servisní zásah.

V horní části spalovací komory jsou dva deflektory a je možné sem přidat mezikroužek, který umožní případné umístění katalyzátoru a teplotního čidla k automatické.

+ Rozhodující jsou vnitřní hodnoty.

Pohled do ohně neruší žádné komponenty. Kliky dveří a okenní rám byly záměrně integrovány a zachovány co možná nejštíhlejší, zároveň s vysokou stabilitou.

Geometrie spalovací komory je nová a čeká na patentování. BRUNNER „Muldenfeuerung“. Pracuje bez roštu nebo popelníku. Primární spalovací vzduch proudí na horní část dvířek, a zároveň tedy zajišťuje oplach skla. Sekundární vzduch je přiveden do litinových lišt po stranách spalovací komory.

Jak primární, tak sekundární vzduch se ovládá jednou ovládací páčkou, která optimálně nastavuje množství primárního a sekundárního vzduchu podle hodnot zjištěných ve zkušebně.

Jedna věc je jistá - s tímto novým typem spalování lze bez problémů dosáhnout ověřitelných hodnot, které splňují všechny aktuální zákonné požadavky.

Co se stane v případě, když se budou emisní požadavky ještě zpříšňovat, a to na evropské i regionální úrovni? Do nové řady krbových vložek bude možné přidat katalyzátor CO. Díky tomu splníme i tyto požadavky, a z vložky green se tak stane vložka green+.

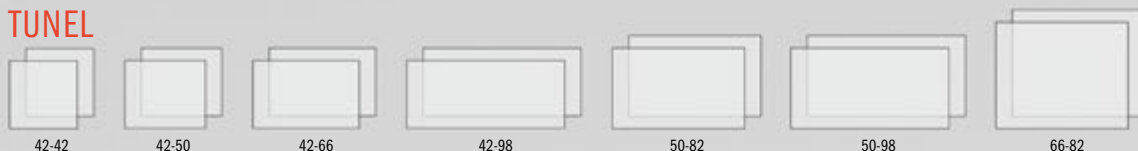
Všechny komponenty jsou přístupné prostřednictvím otvoru ve spalovací komoře. Přepážky v komoře pro dodatečné spalování, přepážky v připojených litých prstencích a případně dodávané prvky katalyzátoru. Veškeré čištění by díky tomu mělo být velmi snadné a uživatelsky přívětivé.

+ Na jaké typy krbových vložek se můžete těšit?

ROVNÉ

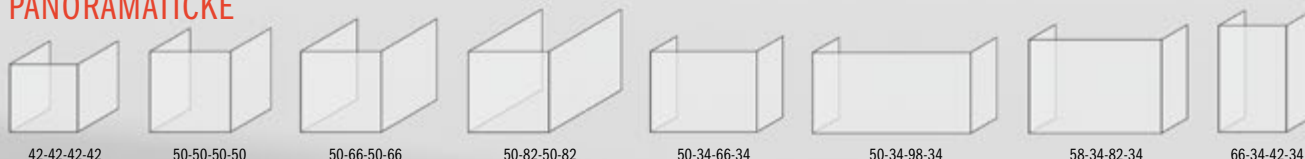
TUNEL

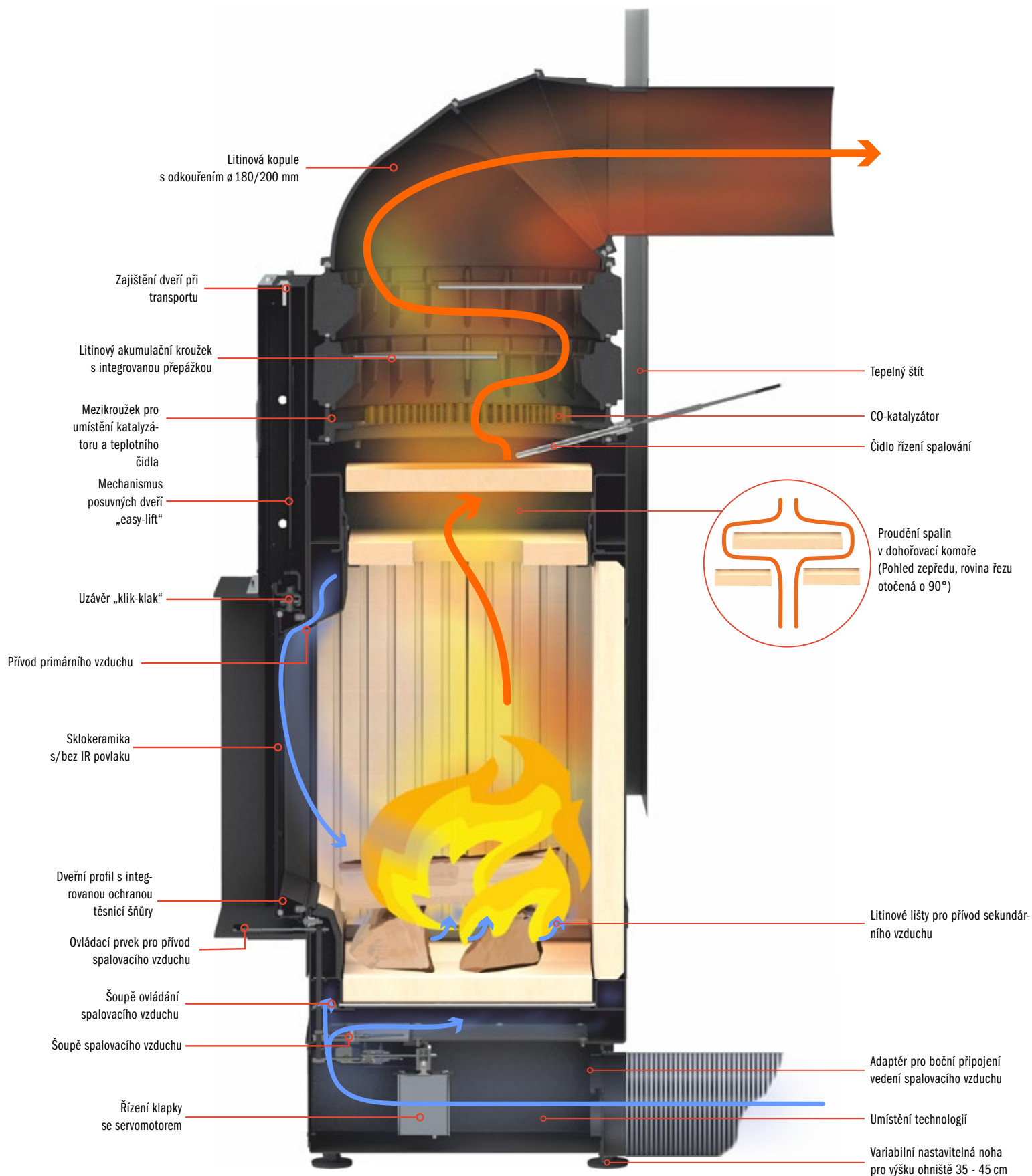

ROHOVÉ

PANORAMATICKÉ

Pohled do posuvných dveří BKH 5.0 42-66 s montážním rámem 60 mm.

+ Odkouření.

Když firma Brunner přišla před osmnácti lety se systémem různých variant odkouření, znamenalo to v krbařské branži malou revoluci. Zákazníci si od té doby mohou zvolit, na jaký typ topení svoji krbovou vložku použijí. Zda přidají k ohništi nějakou dodatečnou topnou plochu, která bude stát vedle ohniště, nebo zda akumulaci nasadí přímo na ohniště. U nové série krbových vložek Brunner bude možné vybírat ze čtyř typů odkuřovacích kopulí a dvou typů akumulčních prstenců.

litinová kopule nízká

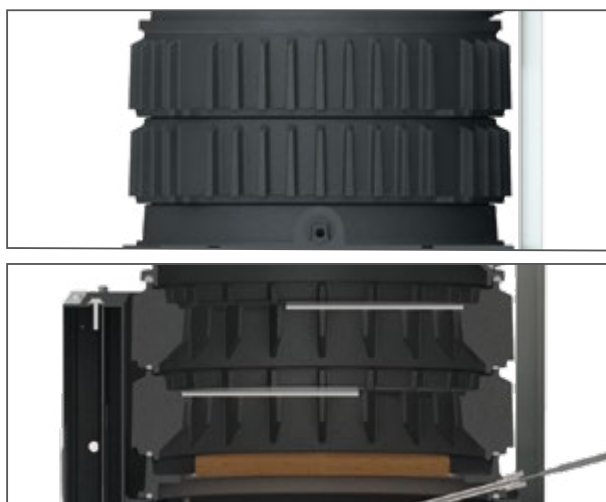
litinová kopule

litinové modulové prstence

žárobetonové prstence MAS

První dvě kopule jsou určeny pro napojení krbové vložky na vedle stojící tahový systém, či výměník. Druhé dvě varianty jsou kopule nasazené na akumulčních prstencích. Akumulační prstence ze žárobetonu jsou v nabídce již celou řadu let a zůstávají nezměněny, nově v sortimentu budou litinové akumulční prstence.

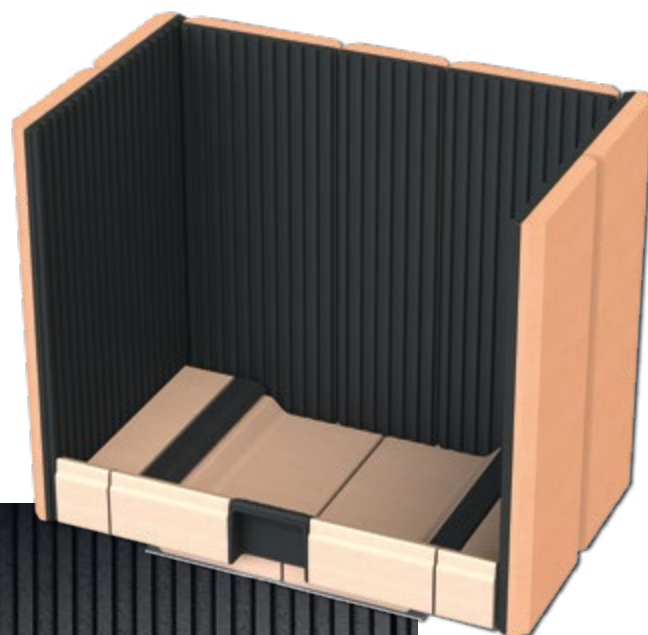
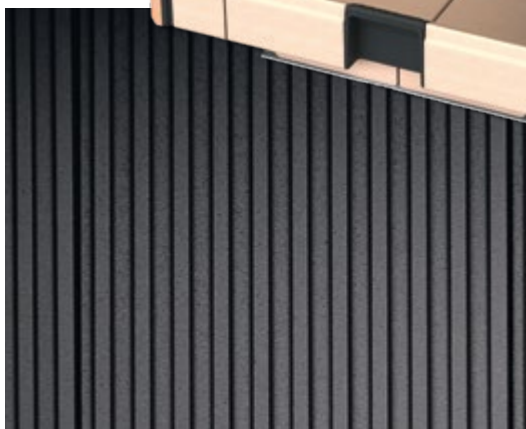
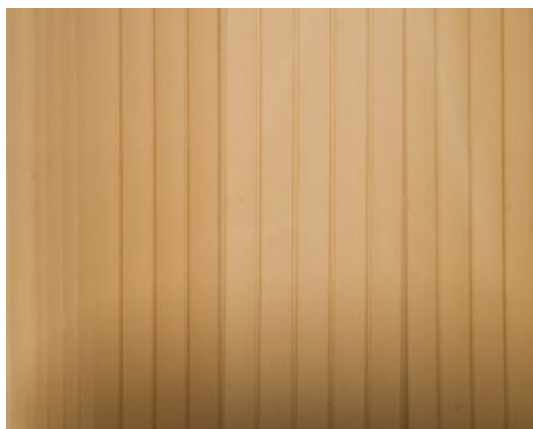
+ Litinové akumulční prstence.

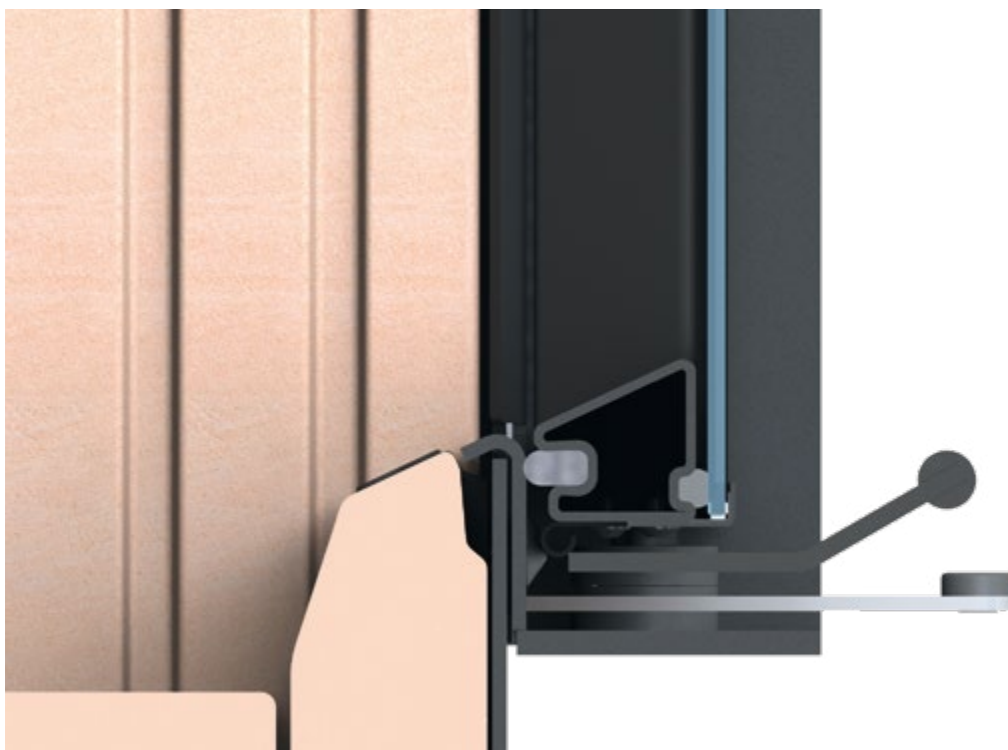
Litinové akumulční prstence zakončené litinovou kopulí je možné použít ke všem velikostem krbových vložek. Používají se dva, tři nebo čtyři prstence. Prstence mají z venkovní i vnitřní strany žebrování, které zvyšuje účinnost díky větší teplosměnné ploše. V prstencích jsou kovové přepážky, které směřují spaliny a prodlužují jejich cestu krbovou vložkou, aby bylo dosaženo co nejvyšší účinnosti.

+ Šamot, litina, vermikulit.

Nově budou krbové vložky dodávány se šamoty umístěnými v ohništi. Zákazníci si budou moci vybrat ze dvou variant vyložení ohniště. Zůstává tradiční vyložení 40 mm silným šamotem a nově bude v sortimentu černé, litinové vyložení. Litinové pláty jsou silné patnáct milimetrů a jsou doplněné dvaceti pěti milimetry vermikulitu.

+ Nové řešení dvířek a prosklení.

Na obrázku vidíte umístění otvírací kliky a páčky regulace vzduchu.

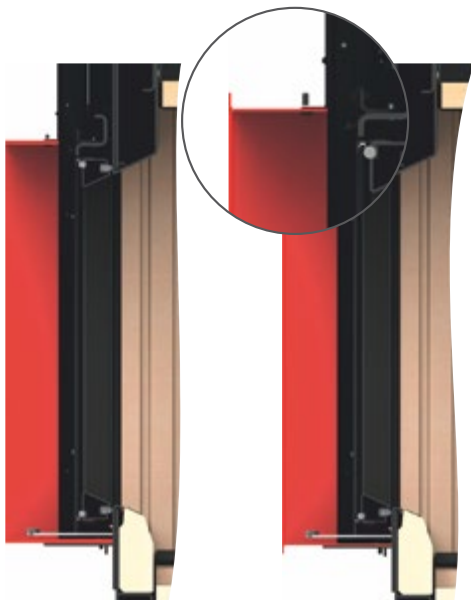
+ Varianty rámu dvířek

- Montážní rámeček 60 mm černý, tloušťka materiálu ocel 5mm
- Černý rám s 90° lemováním a montážní hloubkou 60 mm, tloušťka materiálu 2 mm

Posuvná dvířka

s montážním rámem 60mm

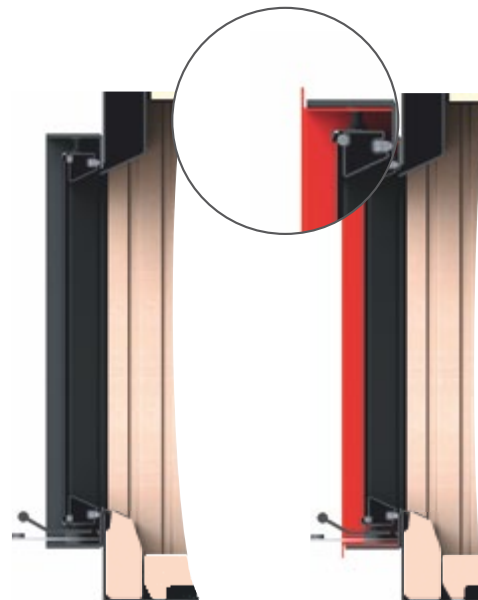
s rámem

Otočná dvířka

s montážním rámem 60mm

s rámem

Zákazník má možnost dokreslit vzhled své stavby volbou rámečku.

BKH rovná 42-66 green
s otočnými dvířky a rámečkem

Ruce pryč!

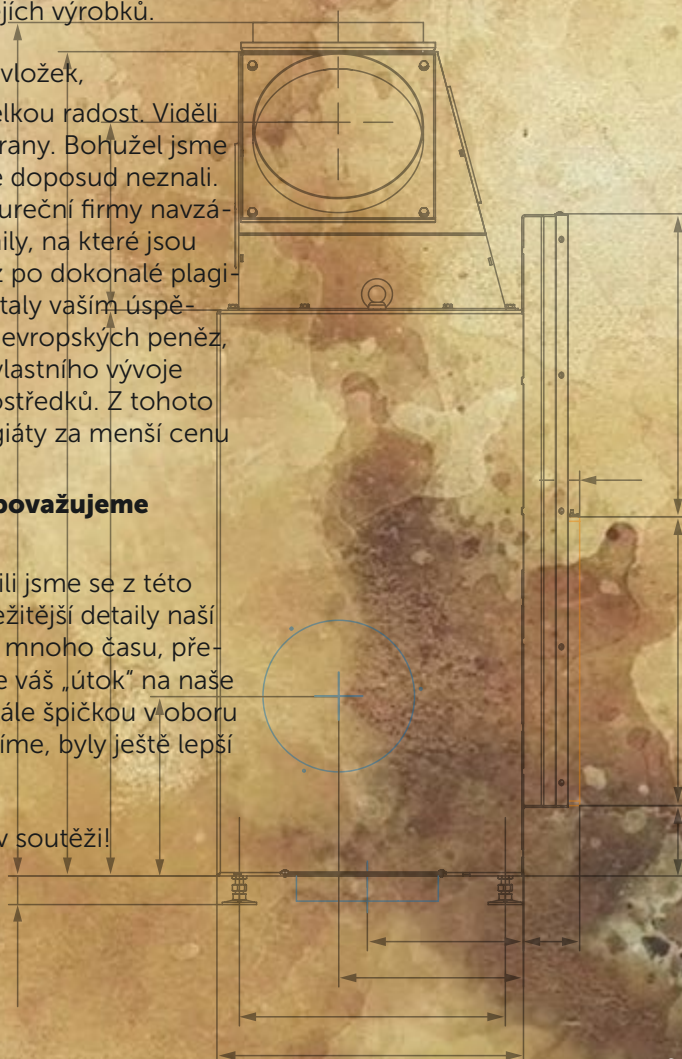
I krádež duševního vlastnictví je pořád jen krádež! Z tohoto důvodu firma Brunner přistoupila k patentování svých výrobků, které má zabránit, nebo velmi ztížit přímou replikaci či kopírování jejích výrobků.

Vážení východoevropští kolegové, výrobci křbových vložek, ze vstupu vašich zemí do Evropské unie jsme měli velkou radost. Viděli jsme ve společném trhu novou příležitost pro obě strany. Bohužel jsme byli konfrontováni i s novou skutečností, kterou jsme doposud neznali. Tou je plagiátorství. Byli jsme zvyklí na to, že se konkurenční firmy navzájem inspiroují a že si každá nachází svá vylepšení, detaily, na které jsou náležitě hrdé. Ale přímé kopie technických detailů až po dokonalé plagiáty byly pro nás novinkou. Kopie našich výrobků se staly vaším úspěchem. Tento úspěch byl navíc absurdně podpořen z evropských peněz, a tedy i z našich daní. Čisté kopírování bez nutnosti vlastního vývoje a nových inovací vám ušetřilo mnoho finančních prostředků. Z tohoto pohledu byla velmi snadná cesta nabídnout tyto plagiáty za menší cenu některým řemeslníkům.

Ano, je to cesta, která je jistě možná, i když my ji považujeme za VELMI nekorektní až drzou!

Ale tato cesta teď bude pro vás mnohem těžší. Poučili jsme se z této nové skutečnosti a nechali si plně patentovat nejdůležitější detaily naší nové generace křbových vložek. Nová řada nás stála mnoho času, přemýšlení a slepých cest, které stojí i mnoho peněz, ale váš „útok“ na naše výrobky se stal pobídkou k tomu, abychom byli i nadále špičkou v oboru a křbové a kamnové vložky, které po generace vyrábíme, byly ještě lepší a levnější.

Nyní i vy budete muset přijít s vlastní invencí. Vítejte v soutěži!

CAD

Planning service

od Georg Durst

Firma Brunner nabízí již dlouhou řadu let službu navrhování kamen a krbů v programu PaletteCAD. Výkresy vznikají v kanceláři praktika a skutečného odborníka pana Georga Dursta. Zkušenosti kamnářů, kteří využili této služby hovoří o tom, že kvalitní podklady a prezentace pomáhá k získání zakázky. Navíc, pokud na základě grafického návrhu následuje objednávka na Brunner krbovou či kamnovou vložku, případně tahový systém a ostatní materiál, firma Brunner uhradí náklady spojené s plánováním v plné výši.

Pokud máte zájem o tuto službu, musíte ovšem poskytnout podklady o prostoru, kde se bude topidlo nacházet a o tom, jak si zákazník topidlo představuje včetně skici v měřítku 1:10, nebo 1:20.

Požadované informace o prostoru jsou - výška místnosti, barva zdí, druh podlahové krytiny, okna a dveře (vzhled a barva), schodiště (materiál), vzhled interiéru (moderní, středomořský, venkovský, skandinávský, retro, minimalistický, industriální...)

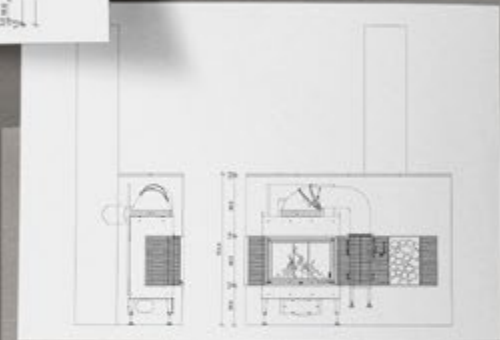
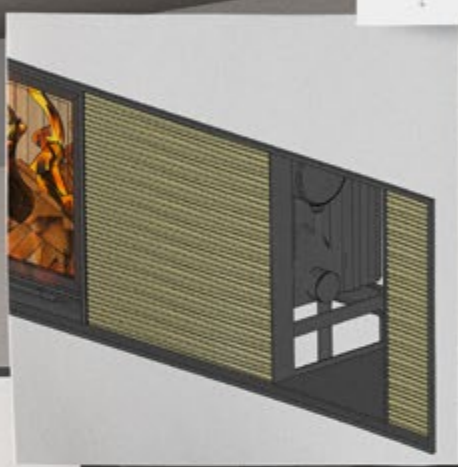
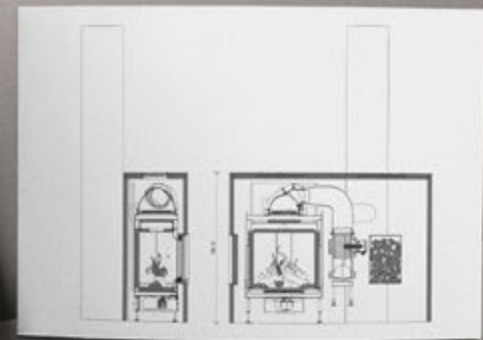
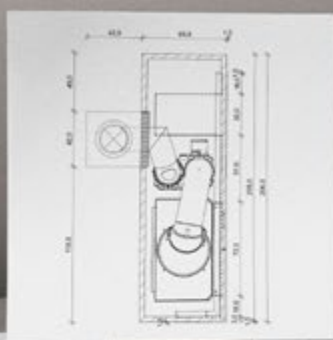
Požadované informace o kamnech/krbu jsou - kótovaná skica, výška topidla, tvar topidla, typ vložky (rámeček, regulace), výška na spodní hranu dvířek, akumulace (ano/ne, typ), kachle, nebo typ povrchu (omítka, barva, stěrka), lavice před vložkou (materiál, zavěšená, zatěžovaná), mřížky a revizní otvory, lavice na sezení (materiál, vytápěná, výška, zavěšená), sokl, nespalitelná podlaha před krbem/kamny (sklo, kov, dlažba), osvětlení.

Cena služby, pokud vyplníte formulář, se všemi výše uvedenými specifikacemi je 160 EUR (vratná částka v případě objednávky).

Pan Georg Durst nabízí i službu 160 PLUS, kdy se s vaším zákazníkem domluví na poskytnutí údajů a vzhledu kamen sám. Podmínkou v takovém případě ovšem je, aby váš zákazník mluvil německy, nebo anglicky.

OD NÁPADU K REALIZACI

Verona 2022

Příležitostí k setkávání v posledních dvou letech výrazně ubylo. Pevně ale věříme, že se uvidíme na jednom z největších evropských veletrhů na téma topení **v italské Veroně**, který proběhne **od 23. do 26. února 2022!**

dopřejte si litinové Vánoce

vánoční dárky ze severské litiny nakoupíte na **www.kamna-factory.cz**

Jak topí severané

Text | Jitka Pokorná
Foto | archiv Kolem kamen

Kde jinde mají největší zkušenost s topením než v zemích, kde zima panuje mnohdy i více než půl roku, sněhová pokrývka je v některých místech měřena v metrech a teploty atakující hranici arktických mrazů nejsou zase až tak ojedinělé. Málokdo bude věřit, že na topení jsou nejlepší kamna vyrobená třeba na Havaji. Severská kamna mají ve světě zvuk a pyšný se dlouholetou tradicí. Jsou prostě roky prověřená v drsných podmínkách.

Všechny severské země jsou na své firmy patřičně hrdé a firmy s dlouhou tradicí výroby považují za svoje národní bohatství. A i když se v posledních letech topení ve Skandinávii zaměřilo i z důvodu ceny a pohodlnosti na podlahové vytápění, stále více lidí si, pokud je to jen trochu možné, pořizuje klasická kamna na dřevo. Prý jsou dokonce odlehlé oblasti na severu Norska, kde mají majitelé nemovitosti nařízeno mít objekt vytápěný tepelným zdrojem, který je nezávislý na zdroji elektrické energie. Zjednodušené rozdělení je takové, že v Norsku jsou nejrozšířenější litinová kamna, ve Švédsku kachlová a ve Finsku mastková. Důvodem je nerostné bohatství v jednotlivých zemích, které je důležité pro výrobu různých typů kamen.

V tomto výčtu ale nesmíme zapomenout na původní obyvatelé žijící na severu Norska, Švédska a Finska, ale i Ruska, a to kočovný domorodý kmen Samů (dřívější pojmenování Laponci). Sámové velmi často i v dnešní době jako dočasné obydlí využívají přístřešek zvaný lavvu. Má podobný tvar jako indiánské týpí, ale je méně vertikální, a při silném větru je tedy stabilnější. Umožňuje domorodým Laponcům žijícím na holých pláních severní Skandinávie následovat jejich stáda sobů. Sámové ho stále používají jako dočasné přístřešek, a navíc je stále populárnější při kempování i pro ostatní severany. Dnes můžete vidět celé rodiny s malými dětmi, jak postaví lavvu třeba na Holmenkollen, aby zde prožili na sněhu, při grilování s přáteli pár dní při sledování závodů v biatlonu. Tento „stan“

je na sněhové podlaze vystlán chvojm a uprostřed se nachází otevřené ohniště s kovovou konstrukcí na zavěšení kotlíku či konvice. Spaliny volně vycházejí z horní části lavvu, kde je vynechán otvor. Oheň dokáže na příjemnou teplotu přístřešek vyhřát, zároveň zde lze uvařit nebo ohřát vodu na kávu ve velké litinové konvici. Takže na otevřený oheň se na severu nezapomíná ani dnes a díky Samům, kteří tuto tradici udržují po staletí, si získal oblibu po celém severu.

Stejně tak jako jsou severané fascinováni otevřeným ohněm, milují kamna. Častěji v jejich domácnostech narazíte na krbová kamna než na moderní krby, i když těch také přibývá více a více. Ve Finsku, vzhledem k nalezištím surovin, jsou to krbová kamna obložená mastkem. Mastek je minerál, který můžeme najít pod mnoha názvy: talek, steatit nebo klouzek, hrnčířský kámen, lojovec. Český název je odvozen podle jeho vlastnosti, tedy že je na omak mastný – odtud mastek. Anglický název minerálu „soapstone“ lze doslovně přeložit jako „mýdlový kámen“. Tento kámen má mimo jiné vysokou žáruvzdornost a dobrou schopnost akumulace, a proto se jako akumulční obklad kamen velmi dobře hodí. Jeho barva je šedá, někdy lehce do zelena, což velmi dobře zapadá do barevné kompozice skandinávských interiérů. U nás si tento materiál cestu ke svému zákazníkovi teprve pomalu nachází.

Dalším velice oblíbeným materiálem vhodným pro výrobu krbových kamen je ve Skandinávii, ale i u nás

Mastková kamna z produkce dánské firmy Morsø

Litínový sporáček určený k zabudování
Westbo standard

Westbo Carl.

Švédská litinová kamna od firmy Westbo s názvem Carl mají jak verzi topeniště na dřevo, tak pro zákazníky, kteří nemají komín, na bioethanol či elektriku.

Otevřená patentovaná ohniště Brunner Urfeuer vnáší do interiéru teplo, pohodu, ale i vůni ohně, která je pro mnohé severany doslova drogou.

litina. Litina, jejíž výrobu znala Čína již ve 4. století před naším letopočtem, zažila největší boom v 19. století. Je to slitina železa a uhlíku, která se taví v kopulové peci při 1500°C. Jde o vysoce odolný žáruvzdorný materiál, který má poměrně široké využití. Prakticky každá země na severu má svoji továrnu na výrobu litinových kamen s velmi dlouhou nepřetržitou tradicí. Největší rozmach továrny zažily v druhé polovině 19. století. Jen namátkou jmenujme norskou firmu Jotul, jejíž výrobek se před mnoha desítkami let dostal i na titulní stránku Elledecor. Dánové jsou patřičně hrdí na litinová kamna z produkce firmy Morso, která se hrdě hlásí za dvorního dodavatele norské královské rodiny. Švédské do-

mácnosti velmi často již po mnoho generací vytápí kamna od tradiční značky Westbo. V jejich produkci najdete jak dokonalé odlitky původních typů kamen právě z 19. století, tak nové moderní designy. Jejich vlajková loď, kamna s názvem Westbo classic, byla poprvé odlita v roce 1890. Jejich vzhled tedy zůstává po stovky let prakticky nezměněn, ale protože si doba žádá účinnější a ekologičtější způsob hoření, je jejich střed odlit z kvalitní litiny a vyložen akumulací hmotou s obsahem olivínu, který ještě více podpoří akumulaci.

Dalším severským fenoménem jsou malé bílé oštukované sporáčky s litinovým štítem a pláty, které i dnes zdobí kuchyně Skandinávců. Málokdo ví, že švéd-

Nejklasičtější ze všech klasik - Westbo Classic

ská firma Husqvarna již v roce 1867 rozšířila řadu vyráběných produktů o lovecké zbraně a kuchyňská kamna a ty jsou dodnes chloubou každé kuchařky. Velikost topeniště, které je na dnešní poměry opravdu malé, každého jistě překvapí. Ale důvod byl prostý. Ne vždy byly severské národy bohaté jako dnes a bylo třeba šetřit i dřevo nad podpal. Na příkaz krále bylo třeba vyprojektovat taková ohniště, aby při minimu dřeva bylo možné uvařit jídlo.

V neposlední řadě je třeba zmínit kachlová kamna. Těžko říci, co je důvodem, že zde najdeme prakticky jen kamna sloupová v bílé glazuře a zakončená bohatě zdobenou korunou. Liší se prakticky jen zdobností, výškou a půdorysem. Velmi často

jsou krbová dvířka buď přímo mosazná, nebo mají mosazné krytí v podobě druhých dvířek. Glazura je nejčastěji bílá, v minulosti ještě jemně dekorovaná převážně jemným modrým dekorem. Ojediněle bývá dekor vyveden i v růžové barvě, a připomíná tak jídelní servis. Stejně tak jako u ostatních typů kamen i dnes Švédové preferují dokonalé repliky historických kachlových kamen. Avšak s důrazem na čistotu hoření a z toho důvodu jsou tato historicky vypadající kamna vybavena sofistikovanou spalovací komorou. Aby nebyl narušen historizující styl kamen, je tato komora, nejčastěji kamnová vložka, umístěna za mosaznými krycími dvířky.

 Romotop®

Vřelá atmosféra a jistota

Designové krby a krbová kamna Romotop do vašeho domova přinesou vřelou atmosféru, ale i jistotu. Dáváme si záležet na designu, zpracování i kvalitě použitých materiálů. Ať už interiér zařizujete v minimalistickém, elegantním, rustikálním nebo třeba moderním stylu, naše výrobky do něj skvěle zapadnou.

Co se týče technologií, pracujeme na nich více než 30 let. Kamna jsou účinná, ekologická, ovládání je intuitivní a nenáročné, většina z nich se hodí i do nízkoenergetických domů. Už pomalu slyšíte zvuky praskání dřeva a představujete si, jak budete u kamen trávit večery?

www.romotop.cz

Vánoční šurovačka

Předvánoční úklid je již od dob našich předků spojen i s úklidem kamen. Kamna byla dříve mnohdy věcí, která rozhodovala o tom, zda člověk přežije zimu a v jaké kondici. Nešlo jen o teplo z kamen, ale také o teplé jídlo, usušení svršků či teplé přenocování na zápečí. A proto i v době adventu a v době vánoční jim bylo třeba věnovat náležitou pozornost, vrátit jim, co dávají nám. Dnes už nejsou kamna pro mnohé tak důležitá jako v minulosti, ale zvyk nám zakořeněný zůstal. A co tedy dělat, pokud se rozhodnete pustit do šůrování kamen? Určitě nepodceňujte kontrolu komínu a jeho vyčištění odbornou firmou. Mohlo by se stát, že při vynechání tohoto kroku už budou následující rady bezcenné.

Kachlová kamna - (kachle)

Opatrně utřít čistým suchým hadrem nebo vyluxovat. Poté umýt roztokem vody a octa. Následně přeštit suchým měkkým hadříkem. Nikdy nepoužívejte žádné abrazivní prostředky, které by mohly poškrábat glazuru. U světlých kachlů pozor na zanesení nečistot do spár a haarrisu (trhlínky) v glazuře.

Krb - (sklo)

V ohništi, ideálně za použití speciálního vysavače na popel, vyčistíte spalovací komoru. Vyluxujte od prachu přísávací a výdechové otvory. Malou část popela ponechte na dně ohniště, izoluje a přispívá k lepšímu hoření. Sklo krbové nebo kamnové vložky vyčistíte speciálním čističem krbových skel. Ten nanášíte na houbičku nebo hadřík a pak vyčistíte sklo. Nikdy nestříkejte čistič přímo na sklo dvířek. Pokud by zatekl na těsnění, mohl by po čase způsobit prasknutí krbového skla! Alternativní metoda je čištění skla popelem ze dřeva. Zde je třeba dát pozor, aby byl popel velmi jemný.

Sporák - (litina)

Plotny, dvířka, litinové nádobí. Umýt nebo očistit vlhkým hadříkem, nechat vysušit, ideálně za působení tepla na teplé plotně nebo v troubě. Poté promazat ideálně kůží ze špeku a nechat vypálit na vysokou teplotu. Ale budete muset vyvětrat, bude to trochu kouřit. Takto se můžete zbavit i lehké rzi. Zároveň se litina naimpregnuje a barevně sladí.

Skandinávie

Text | Eliška Pokorná, Kilián Vrátník

Foto | Kilián Vrátník, archiv redakce

Venku je $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$ a všude okolo silnice jsou závěje hlubokého sněhu. Ačkoliv hodiny na palubní desce auta říkají, že jsou dvě hodiny odpoledne, venku už je šero. Volkswagen Golf zapůjčený v Rovaniemi se sněhovými hřebíky na pneumatikách sedí na zledovatělé silnici jako přibitý. Pokračujeme v jízdě do pronajaté chaletky poblíž lyžařského střediska Levi, která se má stát naší základnou pro další výlety po Laponsku na několik následujících dní.

Už několik hodin projíždíme panenskou zmrzlou přírodou, kde je po většinu času nejbližší civilizace hodinu daleko. Míjíme zasněžené mosty, pod kterými burácí peřeje, lesy, které se zdají být nekonečné, a také naprosté ticho, jež narušuje pouze hluk našeho motoru. Najednou si všímáme pohybu v lese, noha jde z plynu, posádka auta zkoprní a rozhlíží se okolo. Uvědomujeme si, že nikdo z nás už značnou dobu nepromluvil – jak typické pro Skandinávii. V tu chvíli z lesa vyleze majestátní los.

Brzdíme, ABS chvíli protestuje, ale nakonec se auto zastaví a z lesa vybíhá stádo sobů. Může jich být čtyřicet, padesát, možná i víc. Jeden z nás popadá zrcadlovku a vystupuje z auta, aby stačil celou scénu zachytit na fotce. Nicméně na zledovatělé vozovce mu uklouzne noha, a než stačí něco vyfotit, tak už leží na zemi. Stádo sobů je sice už pryč, ale náš obdiv k hřebíkům v pneumatikách značně vzrostl.

Pokračujeme v cestě a bavíme se o zdejší přírodě. Do poledne jsme podnikli výšlap v jednom ze zdejších národních parků, kam Finové s oblibou odchází na několikadenní či týdenní pochody a přespávají ve srubech, které jsou volně k užití. Do této doby jsme měli pocit, že jsme přece jen docela sportovci a že něco vydržíme. Když ale výjimečně vystoupíme z auta a na řasách se nám okamžitě usadí sněhová jinovatka, týden v tomto národním parku se rovná výkonu skandinávských pohanských božstev. Těm se ještě nevyrovnáme.

Blížíme se tak k vesnici, která disponuje alkoshopem – inu, my zase nezapřeme tu naši středoevropskou národu, a pokud něco známe opravdu dobře, tak to, jak se v zimě zahřát. Zastavujeme, protože alkohol kromě piva si v supermarketu ve většině zemí Skandinávie nekoupíte, a až přijedeme do Levi, tak budou nejspíš alkoshopy už zavřené. Zásobujeme se vínem a kořalkou.

Venku je už úplná tma, ačkoliv jsou sotva čtyři hodiny odpoledne. Přijíždíme do Levi. Vylézáme z auta a všichni se ochotně vrhneme do osvětlené chaletky, kde na nás čeká roztopený krb. Nic nedokáže rozjasnit nostalgickou náladu po projíždce potměnou zasněženou krajinou tak jako plameny ohně odrážející se od světlého dřeva stěny chaletky. A částečně možná také ten dřívější nákup v alkoshopu.

Začíná večerní program – ale je vlastně vůbec večer? Kdo ví, skandinávská zima klame vzhledem. Zahajujeme přípravu jídla. Připravujeme lososa uzeneho na špalku na ohni – loimulohta. Pořádný flák lososa se hřebíkem přibije na prkénko a na kraji ohniště se nechá tak napůl upéct a napůl vyudit. V záři občasných zelených auror, které proletí oblohou, sledujeme, jak se pomalu z lososa odpařuje tuk. Doufáme, že ho tam ale také trochu zůstane – přece jen je zima a tuk hřeje, a navíc se za chvíli stejně vypotí.

A jak. V místní sauně trávíme večer. Sauna je vlastně úplně obyčejná a naprosto přirozená součást chaletky, kterou místní berou jako samozřejmost. Přikládáme

větve do malých kamínků, která úctyhodně drží teplotu u devadesáti stupňů Celsia, a když už se to nedá vydržet, tak vybíháme ven a zchlazujeme se ve sněhu. Normálně bychom asi skákali do jezera, ve kterém někdo vyřezal díru. Ale to tady není. Takže dneska večer sníh.

Úplné vyčerpání nás dožene na posledních pár chvil do obývacího ke krbu. Ve světlech plamenů se vracíme k původní strohé konverzaci. Každý z nás vstřebává zkušenosti z posledních dnů a přemýšlí, jak si je vezme s sebou domů. Pokud bychom si mohli vzít jen jednu věc, je to asi ten vztah k přírodě. To, jakým způsobem se tu místní sžívají s živly, ať už je to sníh všude okolo, nebo oheň v saunách a kamnech. To, jak ji respektují a využívají její materiály tak, aby vydržely desetiletí. Skandinávský luxus není o přepychu, ale o kvalitě. Možná by se to dalo nazvat takovým skandinávským joie de vivre, ale aby to znělo autenticky, muselo by to všechno ztratit na pompě a přidat trochu víc pohody. Tak nějak se dostanete k hygge.

Inspirováno příběhem z Laponska, který v nás zanechal kus Skandinávie.

Když všechno selže, psí spřežení vás na severu spolehlivě doveze až do cíle.

Výhodou vyšších poloh ve Skandinávii je i celoroční lyžování.

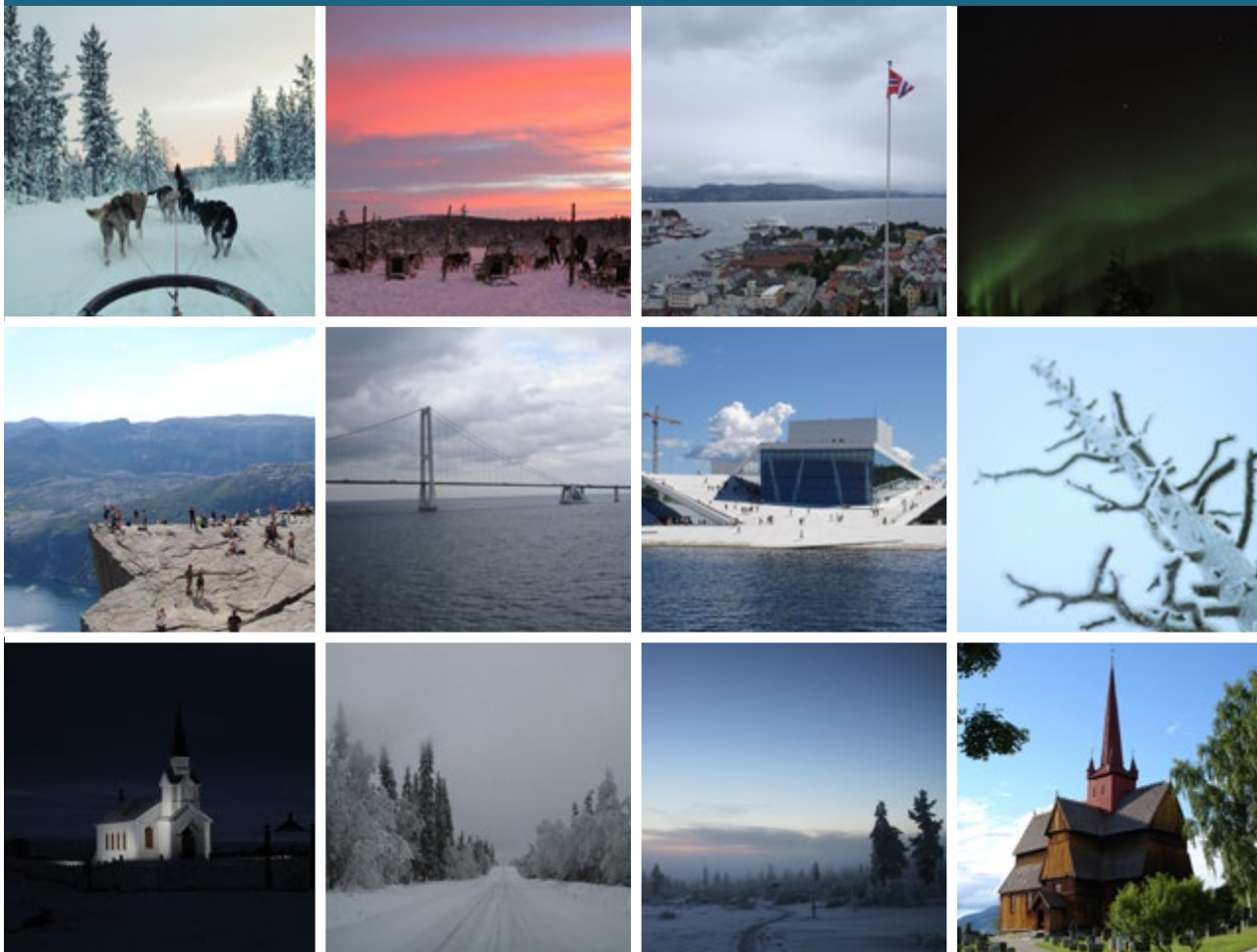

Pár poznámek ke kontextu:

Skandinávie není jen o magické přírodě, ale také o minimalistickém myšlení, designu a hygge přístupu k životu. Skandinávský minimalismus je o jednoduchosti, čistotě a klidu. O nakupování méně, ale tím lépe. Opravdu si musíme každý měsíc koupit nové kalhoty či tričko? Upřímná odpověď zní pravděpodobně ne. Lepší řešení jak pro nás, tak pro planetu je kupovat věci, které jsou sice dražší, ale zase kvalitnější, vydrží déle a nedrancují životní prostředí. Tudíž ve výsledku ušetříme i my.

V roce 2016 bylo vybráno do užšího výběru na „slovo roku“ dle Oxford Dictionary slovo „hygge“. Jde o dánský termín definující pohodový přístup k životu, spjatý s pohodlným bydlením a uměním najít si něco krásného v každém okamžiku. Ne náhodou jsou Dánové dlouhodobě označováni podle výzkumů za nejšťastnější národ na světě. Dokážou si totiž najít něco výjimečného v každém okamžiku, vytvořit si příjemnou atmosféru i ve zdánlivě obyčejných dnech, třeba i v pondělí. Zkrátka dokážou si užít čas se svými přáteli, rodinou, ale i sami se sebou! Radost ze života – to se dá považovat za hygge.

Tento životní směr se odráží jak v lidech žijících ve Skandinávii, tak i v produktech, které ze severu putují do celého světa. Tak si pojďme dát kanelbullar – skořicový šnek a horký gløgg – kořeněné svažené víno, zapálit si v krbu a inspirovat se skandinávským přístupem k životu. Held og lykke!

Tradice má ve Švédsku přednost

Text | Jitka Pokorná, Julie Hrabánková
Foto | Westbo

Švédsko je jako stvořené pro polehávání u krbu, a tak není divu, že i tady má výroba kamen svou tradici. Malá rodinná firma Westbo se věnuje výrobě kamen s tradičním historickým designem, a vnáší tak do domovů nejen na chladném severu příjemné teplo a útulno tolik spojované s výrazem „hygge“. Jak se z rozhovoru s Mattiasem Gunnarssonem, ředitelem firmy Westbo of Sweden, ukazuje, není to jen tak nějaký moderní pojem, ale hluboce zakořeněný způsob života a kamna k tomu jednoduše patří.

Můžete v krátkosti seznámit čtenáře s historií a současností Vaší firmy?

Jsme malá rodinná firma se sídlem na jihu Švédska, v místě zvaném Reftele. Náš otec začal vyrábět kamna s historickým designem a my jsme se rozhodli v jeho práci pokračovat. Dalo by se říci, že posouváme jeho příběh dále do budoucnosti. Inspirací je nám více než stoletá tradice švédské výroby kamen i životní styl nás severanů, kteří si potrpí na společné posezení u hřejícího krbu se svou rodinou. Víme, že všechno nestojí jen na výhřevnosti kamen a ryze praktických parametrech, ale že kamna hrají také důležitou roli při zařizování a vytváření domova. Naše kamna jsou vyráběna ručně, a každý kus je proto jedinečný.

Kam a do jakých zemí svoje výrobky exportujete?

Kamna samozřejmě prodáváme primárně ve Švédsku. Významným trhem jsou pro nás ale i další severské

Majitelé firmy Westbo
 Mattias Gunnarsson a Fritz Allendorff

Pohled do historie. Dělníci v původní dílně firmy Westbo of Sweden

země, jako Finsko, Norsko a Dánsko. Velká část naší produkce putuje také do Německa, odkud jsou kamna dále distribuována naším lokálním prodejcem v Schönebecku. Vyvážíme kromě toho i do celé řady dalších evropských zemí, jako jsou Česká republika, Pobaltí, Itálie, Slovinsko, Francie, Rakousko, Švýcarsko nebo Španělsko. V menším množství pak exportujeme ještě do mnoha dalších zemí po celém světě. Naším cílem je nyní zvýšit export, a dostat tak naše kamna na další trhy po celém světě.

Jsou historické designy populární i u současného náročného zákazníka?

Pozorujeme, že trendy současnosti směřují spíše k historickým designům. I když rekonstruuje dům v novém moderním stylu, rádi ho doplníte nějakým tradičním prvkem, například kamny s historickým designem. Vnímám, že lidé už jsou unavení z moderního přetechnizovaného a strohého stylu, a proto preferují kamna s historickým vzhledem.

Vaše značka silně odkazuje k historické tradici a tomu také odpovídá design vašich kamen. Řekl byste, že Švédové/seveřané spíše tíhnou k tradici,

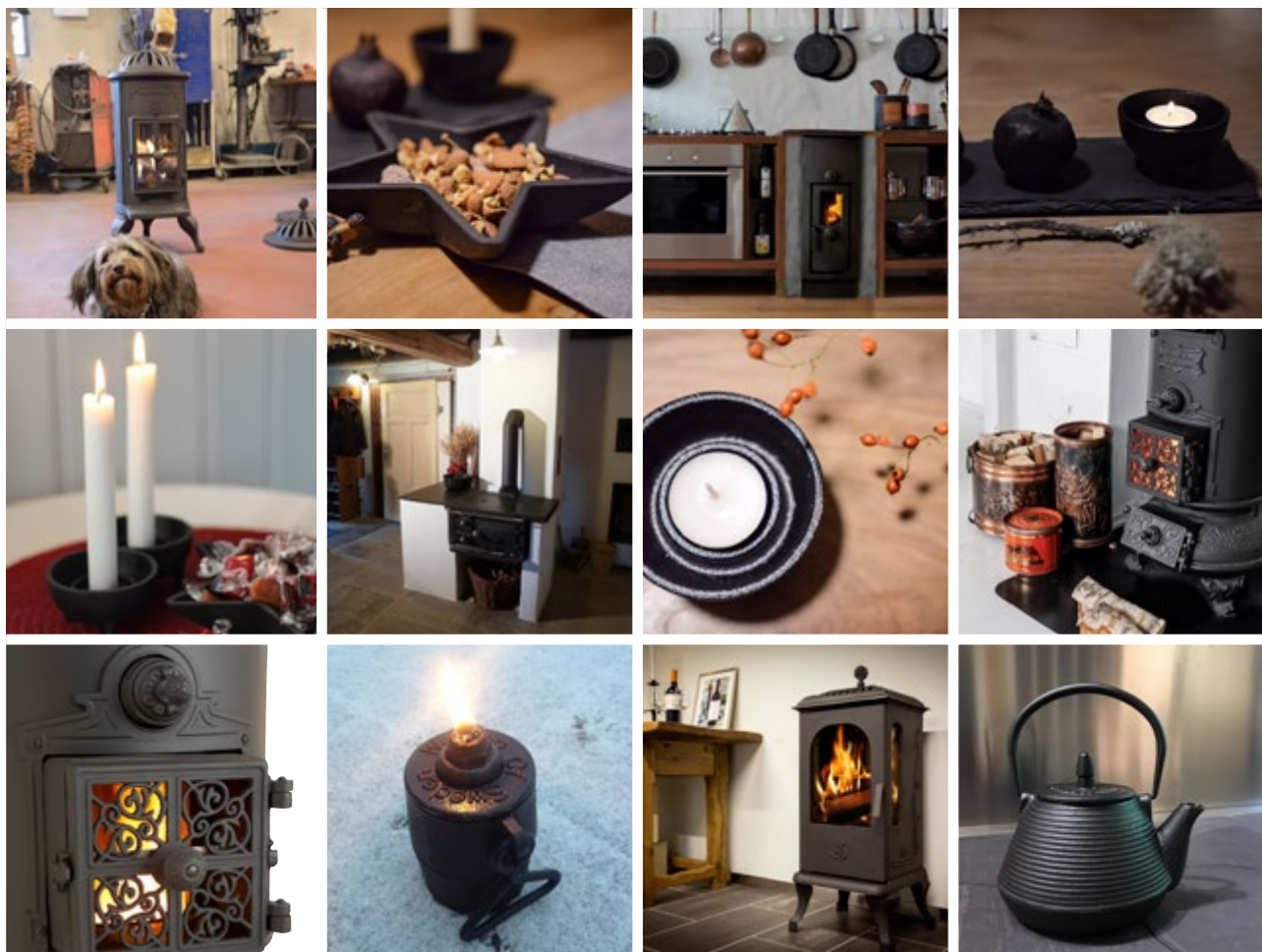
nebo naopak hledají novinky a inovace?

Musím říci, že cítím, že my v severských zemích chceme chránit a zachovávat naši historii. Uvědomujeme si, že produkty, které byly vyrobeny předchozími generacemi, jsou s největší pravděpodobností mnohem udržitelnější. Minulost plná studených zim i chudých poměrů je také jedním z faktorů, které nás vedou k ochraně dědictví ve formě starých výrobků pro budoucí generace.

Zároveň však ve Westbo of Sweden stále hledáme nové možnosti, vymýšlíme a vylepšujeme své produkty, vždy se snažíme myslet o krok napřed.

Některá historizující kamna mají malá příkladací dvířka a spalovací komoru. Důvod je v historii? A dokáží i tato kamna vytopit pohodlně určitý prostor?

Švédsko bylo historicky chudou zemí, což vedlo k tomu, že kamna musela být vyvinuta chytře. V historii používali k vytápění kamen uhlí v kombinaci se dřevem. Malá příkladací dvířka a malá spalovací komora zcela jistě dokážou poskytnout stejně tepla jako ta velká. Velká příkladací dvířka a spalovací komora nemusejí nutně znamenat více tepla.

Švédskou litinu můžete objednat na www.kamna-factory.cz

Jak je to u vás s dostupností dřeva? Když máte rozsáhlé lesy, je u vás dřevo na topení snadno dostupné a levné?

Vlastně ano. Až 70 % Švédska je pokryto lesy, a proto dřevo do kamen seženete snadno. Ale ve Westbo of Sweden vyrábíme kromě klasických kamen na dřevo i varianty na elektřinu či bioetanol. Na své si tedy mohou přijít i ti, pro které je dřevo nedostatkovým zbožím. Tato kamna na alternativní zdroje jsou velmi oblíbená a lidé je milují. I tento typ kamen totiž umí doma vytvořit ten žádaný útulný pocit.

Je pojem hygge jen módní záležitost, o které rádi píší novináři, nebo je to opravdu filozofie severanů?

Ve Švédsku napočítáme asi sto deštivých dnů za rok a průměrná teplota je pod 10°C. Lidé se často stahují do svých domovů a u hořícího krbu se schází celá

rodina. Není to ale jen záležitost špatného počasí. Švédové milují ten útulný pocit, mazlení u krbu, a to jak v zimě, tak v létě. Máme to asi zapsané ve své DNA.

Je známo, že severané rádi tráví mnoho času s rodinou a velmi rádi relaxují. Jak to máte Vy?

Švédové, možná překvapivě vzhledem k počasí, milují pobyt venku a já také. Když si chci odpočinout, jdu na procházku do lesa a jen tak dýchám. Občas si s sebou vezmu i košík na houby. Pak je ale ideální ohřát se pěkně doma u kamen s rodinou.

V poslední době zažíváme spíše teplejší zimy. Jaká je pro Vás ta pravá severská představa zimy?

Pravá severská zima by měla obsahovat hodně sněhu a teplota venku by měla být pod nulou. Naším jediným úkolem je pak schoulit se u kamen – nejlépe od Westbo ze Švédska.

Jedna ovce, jedna deka

Text | Julie Hrabánková

Foto | Tkalcovna Kubák, archiv redakce

Přestože na hygge v Čechách odborníci nejsme, tkalcovství tady má svou historickou tradici a mistry ve svém oboru. A co by bylo hygge bez pořádné vlněné deky?

Stále nás baví vydávat se po stopách tradic a řemesel a téma tohoto čísla k tomu přímo vybízelo. Proto jsme vyrazili prozkoumat tradiční výrobu pravých vlněných dek. Tkalcovna Kubák ve Strmilově na jihu Čech, malá rodinná firma s dlouholetou tradicí, nám dovolila nahlédnout do své historie i současnosti. Aby ta deka pro naše neúnavné pokusy o hygge večery měla také nějaký ten příběh.

Tradici nezastaví ani válka, ani komunisti

Se současným majitelem Filipem Kubákem se setká-
váme v jedné z budov patřících k Tkalcovně Kubák
Strmilov a při pohledu na ostatní budovy náležící
ke strmilovské tkalcovně, které mají na první pohled
leccos odžité, nás hned zajímá historie a začátky
tohoto úspěšného rodinného podniku.

Tkalcovnu založil prapradědeček současného majite-
le Filipa Kubáka již v roce 1870. Od té doby funguje
nepřetržitě pouze se dvěma historickými pauzami.
Jedna z nich byla způsobena 1. světovou válkou,
do které musel tehdejší majitel Ferdinand Kubák
narukovat, ta druhá později nástupem komunistů
k moci a jejich procesem znárodnění. Ani jedna
z těchto komplikací však rodinnou tradici tkaní
nezlomila a po revoluci byla firma rodině v restituci
vrácena. „V restituci nám sice tkalcovnu vrátili, ale
pouze s jedním jediným strojem. Vše jsme pro opětov-
né zahájení výroby museli znovu nakoupit a vzhle-
dem k tomu, že se jedná o původní stroje historické
hodnoty, nebyla to zrovna levná investice,“ vysvětluje
nesnadné začátky po revoluci pan Kubák.

Není ovce jako ovce

Tak jako nás zajímal počátek firmy, zajímá nás i po-
čátek samotného produktu. Které ovce jsou ty pravé,

které mají tu nejlepší vlnu a jak se k ní dostat? „*Exis-
tují různé druhy ovcí – na maso, na mléko a na vlnu –
pak je ale také mnoho druhů křížených a ovce chované
čistě pro vlnu už snad v Čechách ani nenajdete,*“ uvádí
nás do ovčí problematiky pan Kubák. „*Historicky
pocházela vlna nejčastěji z Austrálie a Nového Zélan-
du, v současné době si ale zakládáme na tom, aby byla
už jen lokální, z českých a slovenských ovcí.*“ Myšlen-
ka lokální výroby z lokálních surovin je v poslední
době rostoucím trendem a Tkalcovně Kubák je velmi
blízká. Dokonce zde nabízí možnost zpracování vlny
pro vlastní potřebu i malochovatelům. Z vlny z vašich
pěti oveček vám tedy klidně utkají vašich pět dek.

Od ostříhané ovce až k dece

Při pohledu na všechny ty historické stroje v budově
tkalcovny se hned ptáme na technologický proces
zpracování vlny a pan majitel se pouští do velmi
podrobného popisu každého kroku. Od stříhání, čiš-
tění vlny a jejího sušení přes rozvolňování, mykání,
předpřádání, dopřádání, soukání a tkaní až po závě-
rečné praní a vyčesávání. My můžeme jediné dopo-
ručit osobní návštěvu s tímto fascinujícím výkladem,
který tkalcovna nabízí, protože to jen stěží dokážeme
reprodukovat. Jasné ale je, že tkalcovna zajišťuje
kompletní proces od stříhání ovcí až po hotovou
deku.

„Na celém procesu je nejdražší zpracovat surovinu. Vlna je špinavá a mastná, je třeba ji nejprve důkladně vyčistit. Po vyprání z ní dokonce zůstane asi jen polovina z celkové váhy,“ popisuje úskalí celého procesu pan majitel. Vlnu tak odebírají primárně od stálých prověřených dodavatelů.

Činnost a existence firmy však není zdaleka založena jen na výrobě vlněných dek. Ty sice putují až ke koncovému zákazníkovi a máte možnost si je pořídit přímo na vlastním e-shopu tkalcovny, ale sortiment tkalcovny je daleko širší. *„Zabýváme se bytovým textilem všeobecně, ložní prádlo, závěsy a další textilní metráž, nově i oděvní metráž na kabáty. Vyvinuli jsme také vlastní technologický postup pro výrobu vlněných izolací,“* představuje nám pan Kubák postupně náplň činnosti tkalcovny. V poslední době se ale také setkávají s výzvami v podobě malosériové výroby pro designéry: *„Stačí nám návrh a zrealizujeme téměř cokoliv. Někdy přijde propracovaný návrh do poslední detailu a někdy zase zmačkaný papírek pokreslený voskovkou. Jednoznačně je to ale příjemné rozptýlení,“* popisuje spolupráci s designéry pan Kubák.

Uváznutí mezi tkalcovskými stavy

I když víte, že to, co děláte, má smysl a děláte to dobře, ocenění vždycky potěší. Mezi ta nejprestižněj-

ší, která Tkalcovna Kubák získala, patří cena Czech Grand Design nebo ocenění Ministerstva kultury pro Nositele tradice lidových řemesel. Firma může být ale pyšná i na to, že o sobě může říct, že má zastoupení v každém designovém obchodě u nás. A pokud se i toto počítá – díky Kubák má doma i pár celebrit.

Podle pana Kubáka má však malý rodinný podnik se čtyřmi zaměstnanci další ambiciózní cíle: *„Rádi bychom expandovali dále do střední Evropy a dostali naše deky do světa. Mým přáním je, aby jméno Kubák něco znamenalo, a to i za hranicemi.“*

A jak to bude s předáváním tradice dalším generacím? Pan Kubák na své dcery netlačí, ale pokračování v rodinném řemesle by ho potěšilo. *„Já sám jsem u toho byl už od malička, a tak jsem tady zkrátka uvízl,“* uzavírá s úsměvem své vyprávění mladý tkadlec.

Tipy na údržbu vlny přímo od tkalce:

Vlna se díky mikrovrstvě lanolínu příliš nešpiní a není nutné ji prát. Jednoduše ji stačí čas od času vytřepat nebo pověsit venku za mlhavého počasí.

Pokud se ale přeci jen stane nehoda a je třeba ji vyprat, pak volte výhradně program „vlna“. Je speciálně nastaven, aby zabránil teplotním šokům, které by mohly vlnu poškodit. Zároveň se vyhněte jakémukoli ždímání a nechte vlnu jen vykapat a vyschnout. I když se to může zdát jako nekonečný proces, za 10 hodin je suchá.

Mráz vlně nevadí, ale tajné triky v podobě strkání štípavých svetrů do mrazáku nefungují. Teplo vlně kousavost zase vrátí. Jediným účinným řešením je co nejčastější používání. Takže – zatnout zuby a vydržet.

Tkalcovna Kubák Strmilov, k.s.
Kunžatecká 25, 37853 Strmilov
+420 739 028 942
info@tkalcovna.cz
<https://tkalcovna.cz/>

Kniha Jak se co dělávalo.... aneb O dovednosti našich dědů a babiček od autorky Kamily Skopové je drobná, leč svým obsahem velmi zajímavá publikace.

Autorka v ní populární formou objevuje dnes již zapomenuté postupy, které byly běžnou součástí každodenního života našich předků.

Od pečení chleba v chlebové peci přes vaření povidel a sušení ovoce v sušárnách až po rozdělávání ohně pomocí pazourku a troudnatce.

Nechybí zde recepty na zapomenuté lidové pokrmy, jakými jsou třeba bramborové chlupáče, couračka nebo podplamenice, což jsou placky z chlebového těsta. Kniha je doplněná ilustracemi také z autorčina pera.

Tento autorský počín můžete zakoupit jak v běžných knihkupectvích, tak na vánoční výstavě v Praze, na kterou přikládáme pozvánku.

Na pozvánce je použitá část keramického betlému, který vytvořila Jaroslava Vlnetková.

Bonsai servis Praha
Vás zve na vánoční výstavu

**JAK SE CO
DĚLÁVALO**

v Betlémské kapli
27. 11. 2021 – 3. 1. 2022

www.vanocnivystava.cz

AŽ JSTE **KAMNÁŘEM**
NEBO MAJITELEM **KAMEN,**
SPORÁKU ČI KRBU

JSME TU PRO VÁS!

- ✓ PODPORUJEME A PROPAGUJEME **KAMNÁŘSKÉ ŘEMESLO**
- ✓ POSKYTUJEME KOMPLEXNÍ **INFORMACE A PORADENSTVÍ Z OBLASTI KAMNÁŘINY**
- ✓ VYTVÁŘÍME **PRAVIDLA, NORMY A ZÁKONY** PRO PRÁCI KAMNÁŘŮ
- ✓ NABÍZÍME **PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A ŠKOLENÍ**

Hlasujte s námi v anketě o nejhezčí topidla Zlatý plamen www.zlatyplamen.cz

WWW.CECHKAMNARU.CZ

Skandinávská kuchyně jak jsme ji mohli ochutnat

Text | Jitka Pokorná
Foto | archiv Kolem kamen

Jestli mám skandinávskou kuchyni charakterizovat jedním slovem, bude to bezesporu vůně. A u některých opravdu specifických pokrmů vůně opravdu velmi, velmi intenzivní. Seveřané rádi a často vaří z aromatických surovin. Ať to je zde velmi oblíbený kopr, sladce vonící skořice, kardamon, ale i sladký kořen, tedy lékořice. Na severu nesmí v jídelníčku chybět ryby, lesní plody z jejich nekonečných fjordů, milují červenou řepu, ale třeba i tuřín. Masožrouti zde vyhledávají speciality ze sobího a losího masa.

Asi nejznámějším pokrmem ze Švédska jsou určitě díky světoznámému obchodnímu řetězci IKEA masové kuličky. Nejčastěji se vyrábí ze směsi hovězího a vepřového mletého masa, ale můžete se setkat i s kuličkami ze sobího masa, které se podávají s brusinkovou omáčkou. Ale jako dárek od Norů jsme dostali i konzervu rybích koulí :) Byla nám předávána s potutelným úsměvem.

„Způsob, kterým dnes Švédi připravují masové kuličky, vychází z receptu, který do země přivezl v 18. století švédský král Karel XII. z Turecka, respektive z Osmanské říše. To se běžně dočtete v mnoha kuchařkách a nejde o žádný objev. Ale teď to potvrdily oficiální profily Švédska na facebooku a twitteru a rozpoutaly na sociální síti diskusi o původu národního jídla.“ (zdroj – iRozhlas).

Sobí maso je zvláště v severním Norsku velmi oblíbená specialita. My jako turisté jsme se s vařeným sobím masem nakrájeným na tenké plátky setkávali skoro všude. Ale přiznávám se, že bych se bez tohoto pokrmu v životě úplně klidně obešla. Naopak při grilování, které Seveřané doslova zbožňují a gril žhaví prakticky za každého počasí, klidně i v mínus dvaceti při metrové pokrývce sněhu, bylo grilované sobí velmi chutné. Problém nastával při odložení plechovky piva. Než jsme stihli sníst sobí steak, který si žádal pořádný lok zlatavého moku, pivo zmrzlo :(Takže všichni žíznivci kolem ohně, zima nezima, odkládali palčáky a zahřívali zlatavý mok v dlaních s hlasitým dýcháním na plechovky. Měli jsme možnost navštívit i řezníka specializujícího se na sobí a losí uzeniny a vše, co jsme měli možnost ochutnat, bylo velice dobré.

Další velice specifickou norskou národní pochoutkou je hnědý sýr barvy karamelu. Nazývá se Brunost, což v doslovném překladu znamená hnědý sýr. A stejně jako u více severských specialit ho buď milujte, nebo ho už nikdy nevložíte do úst. Vyrábí se dlouhým vařením směsi syrovátky, mléka a smetany. Svou typickou barvu a chuť sýr získává díky karamelizaci mléčného cukru.

Vznikne hnědá krychle, kterou Norové krájí speciální škrabkou na tenké plátky, prý tak nejlépe vynikne nasládlá chuť zkaramelizovaného sýra. Plátky sýra pojídají s knäckebrotem a vrstvou ovocné marmelády. Proti gustu...

Další velikou kapitolou severské kuchyně jsou z logických důvodů ryby. Najdete zde husté rybí polévky, lososa na mnoho způsobů, naložené sledě, ale i rybí karbanátky. Když jsem v úvodu mluvila o vůni skandinávské kuchyně, nelze nezmínit opravdový extrém v gastronomii, který má k libé vůni hodně daleko. Jedná se o zkvašené sledí maso v konzervě s názvem Surströmming.

Z důvodu možného protržení konzerv a intenzivního zápachu obsahu některé letecké společnosti výslovně zakazují tento druh konzerv převážet na palubě letadel. Nájemní smlouvy ve Švédsku také mohou obsahovat požadavek, aby se v bytě nekonzumoval surströmming. Konzervy je lepší otvírat a pokrm konzumovat venku. Otevření konzervy se provádí ve vodě. Malé kousky zkvašeného masa se s další přílohou nejčastěji balí do chlebové placky. Měli jsme možnost tuhle specialitu ochutnat, ale ukázalo se, že naše odvaha se rozplynula s intenzivním zápachem po otevření. Našlo se pár statečných, kteří potvrzovali, že chuťově to není špatné a že kousky ryby perli na jazyku. Tuhle extrémní delikatesu hojně zapíjeli pivem a vodkou a celý večer už je pak nikdo neviděl. Na internetu jistě najdete mnoho videí zachycujících požívání této extrémní delikatesy. Tu ale lze doporučit jen silným jedincům.

Skandinávci milují sladké, často kynuté pečivo, takže návštěva pekařství bývá voňavým zážitkem. Jsou posedlí černým pendrekem a milují bonbony různých tvarů, hořkosti i barev, které jsou z něj vyrobené. Velmi zvláštní chuť mají lékořicové bonbony se solí. Často vám na severu předloží různé bobule z jejich lesů. Brusinky, borůvky, ale i méně známé morušky, což jsou takové žluté maliny, které ale chutnají lehce po hruškách. K nim vám naservírují kopce hustě našlehané a lehce sladké šlehačky. To je typický severský dezert.

Z nápojů je třeba zmínit určitě cider, což je šumivý zkvašený nápoj z ovoce. Milují pivo a z destilátů vodku a aquavit, což je destilát na bázi neutrálního alkoholu, do kterého se při druhé destilaci přidává kmín a další aromatické bylinky. Údajně byl konzumován Amundsenem a jeho posádkou na jejich výpravách.

Přejeme finsky dobrou chuť - Hyvää ruokahalua !

Norský skleničkový dezert s jablky - Tilsørte bondepiker znamená doslova „zahalené rolnické dívky“. Dezert je velmi jednoduchý a zvládnou si ho připravit i děti. Existuje více variant, ale základem jsou vždy jablčka (buď pyré, nebo jako kompot), oříšky a smetana.

Ingredience: asi půl kila jablek • citronová šťáva • ořechy - ideálně pekanové, lískové nebo vlašské, klidně všechny • trocha skořice • špetka soli • javorový sirup • strouhaný perník nebo nadrcené aromatické sušenky Lotus nebo Spekulatius • 200ml smetany ke šlehání

Jablčka oloupeme a pokrájíme na kostky. Podusíme mírně podlité vodou pomalu do měkka. Vzniklou směs rozmixujeme na pyré, které přikyselíme citronovou šťávou, nebo i lehce přisladíme, pokud byla jablka kyselější. A necháme vychladit. V předehřáté troubě necháme na plechu krátce zkaramelizovat směs nasekaných ořechů, skořice, strouhaného perníku nebo sušenek se špetkou soli a zalité javorovým sirupem. Mezitím si vyšleháme šlehačku. Pak vše plníme po jednotlivých vrstvách do skleniček. Vrstva pyré, pak směs s ořechy a vrstva šlehačky. Opakujeme tak, abychom končili vrstvou šlehačky. Tu ještě lehce posypeme směsí s ořechy.

Rybí polévka Lohiketto

Tato hustá bílá rybí polévka je původem z Finska, ale v mnoha podobách ji najdete všude na severu. Je totiž ideální na zahřátí v zimním období, zároveň je velmi sytá. Základem je vždy losos a bílá ryba. My použili tresku. Nesmí chybět brambory, smetana a kopr.

Suroviny: 400g lososa (pěkné vyšší filety, bez kůže) • 400g bílé tresky • 500g brambor • 200ml 30% smetany • 1l vývaru, ideálně rybího • 2 mrkve • 1 pórek • 1 cibule • 1 svazek kopru • 2 lžíce másla • 1 lžíce mouky • sůl, cukr, ocet

Nakrájejte cibuli a na másle nechte zpěnit, přidejte nakrájený pórek. Po chvilce přidejte na kostičky nakrájenou mrkev a lehce orestujte. Zapaňte lehce moukou a přidejte vývar a na kostičky pokrájené brambory. Osolte. Povařte asi 20 minut, až budou brambory hotové. Pak na mírném plameni zavařte smetanu, přidejte posekaný kopr. Dle chuti ocet, cukr a sůl. Úplně na konec vložte do polévky na větší kousky pokrájené ryby a lehce dovařte tak, aby se kousky ryb provařily, ale nerozpadly. Servírujte se snítkou čerstvého kopru.

Gravlax

Suroviny: 500g filet z lososa • 4 celé citrony • 2 celé mandarinky • 6 kuliček jalovce • 2 lžičky mořské soli • špetka mletého pepře • 2 lžíce třtinového cukru • 50ml ginu • hrst kopru

Hořčičná omáčka: 4 lžičky medové hořčice (lze nahradit dijonskou hořčicí a lžičkou medu) • 1 lžička vinného octa • 3 lžičky slunečnicového oleje • hrst kopru • špetka soli

Postup: Nejprve zbavíme filet z lososa kůže a pečlivě omyjeme vodou. Následně filet vložíme do misky, kam vymačkáme 4 citrony (necháme půl citronu na ozdobu), dále vymačkáme 1 mandarinku, přidáme kuličky jalovce, cukr, osolíme, opepříme. Přilijeme 50ml ginu a přidáme nadrobno nakrájený kopr. Vše spolu zamícháme a mísu zakryjeme potravinářskou fólií. Poznámka: Důležité je, aby byla ryba ponořená v tekutině. Takto mísu vložíme alespoň na 24 hod. do lednice. Ryba se tímto způsobem v citronové šťávě doslova „uvaří“. Mezitím si můžeme připravit omáčku. V misce smícháme medovou hořčicí, vinný ocet, slunečnicový olej, nadrobno nakrájený kopr a špetku soli. Druhý den podáváme gravlax nakrájený na tenké plátky a pokapaný hořčičnou omáčkou. Můžeme podávat s žitným chlebem, máslem, špetkou soli a okurkou.

Skořicovní šneci

Receptů na skvělé voňavé kynuté pečivo nejdete mraky, nás nejvíce nadchnuli tihle nadýchaní šneci od #Kitchenette.

Ingredience na těsto: 250g vlažného mléka • 2 velké vejce • 75g másla • 550g hladké mouky • 1, 5 lžičky soli • 100g cukru • 3/4 kostky čerstvého droždí

Na skořicovou náplň: 75g másla měkkého • 150g cukru muscovado (třtinový s vysokým obsahem melasy) • 3 lžice skořice. Na polevu: 100g lučiny • 55g másla • 170g moučkového cukru • vanilkový extrakt nebo vanilka • 2 lžice rumu

Postup: Smíchejte vlažné mléko s cukrem a droždím a zamíchejte, dokud se pěkně nerozpustí. Pak přidejte všechny zbývající ingredience. Tedy mouku, vejce, máslo a sůl. Dobře promíchejte. Jakmile je těsto kompaktní, tak ještě buď ručně vařečkou alespoň 10 minut, nebo pomocí hnětacího háku na střední rychlost hnětte přibližně 5 - 8 minut. Dejte těsto do olejem vytřené mísy, přikryjte utěrkou nebo fólií. V suchém prostředí nechte kynout přibližně 40 minut, než těsto zdvojnásobí svůj objem. Mezitím, co těsto kyne, si připravíme skořicovou náplň, rozmícháním všech ingrediencí. Na pracovní ploše potřené olejem rozválejte těsto zhruba na velikost 30 x 40 cm. Potřete skořicovou náplní a srolujte. Z válečku nakrájejte ostrým nožem zhruba 12 kousků. Ty vyskládejte do vyššího, ideálně litinového pekáčku jeden vedle druhého řezem nahoru. Nechte ještě na teplém místě asi 15 minut dokynout do zdvojnásobení objemu. Pečte při 190° C asi 20 minut do zlatova. V průběhu pečení připravte rozmícháním všech ingrediencí polevu, kterou zalijte šneky hned po vyndání z trouby, aby se poleva vsákla do teplého těsta.

Exposi si dobývá vaše srdce...

EX
PO
SI

**Želetavská
kamna**

Podniková prodejna | Pražská 168, 675 26 Želetava
Tel.: +420 731 375 992, +420 731 191 997

www.zeletavska-kamna.cz

NOVÁ PIZZA PEC

Vyzkoušejte domácí pizzu nebo chleba v peci z nejlepších šamotových cihel P-D Refractories

- Jednoduchá stavba, kterou zvládne každý
- Ideální distribuce žáru bez tepelných ztrát
- Palivo: suché dřevo
- Výběr ze dvou základních rozměrů
- Dlouhá životnost
- Pec je vhodná i na přípravu masa a příloh

Pro kompletní informace o pizza peci se neváhejte obrátit na:

robert.kovac@pd-group.com

tel: +420 516 493 230

P-D Refractories CZ a. s.

Nádražní 218, 679 63 Velké Opatovice

www.pd-refractories.cz

Novinka inspirovaná severskou klasikou: Brunner SCANDILine – vložka HKD 2.2 DR, keramika K&K Poker Bechyně

Litínový „pes“ IronDog 7 ve společnosti skutečného psa Huberta...

ciko[®]
komínové systémy

**BEZPEČNÉ a FUNKČNÍ
komíny**

- ověřená bezpečnost
- široký sortiment
- kvalita výrobků a služeb
- technické poradenství na stavbě

www.ciko-kominy.cz

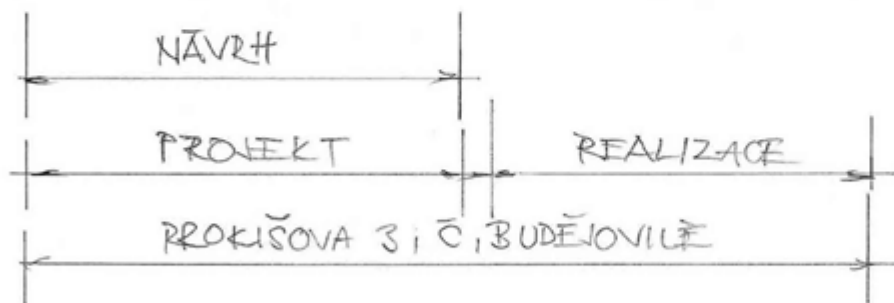
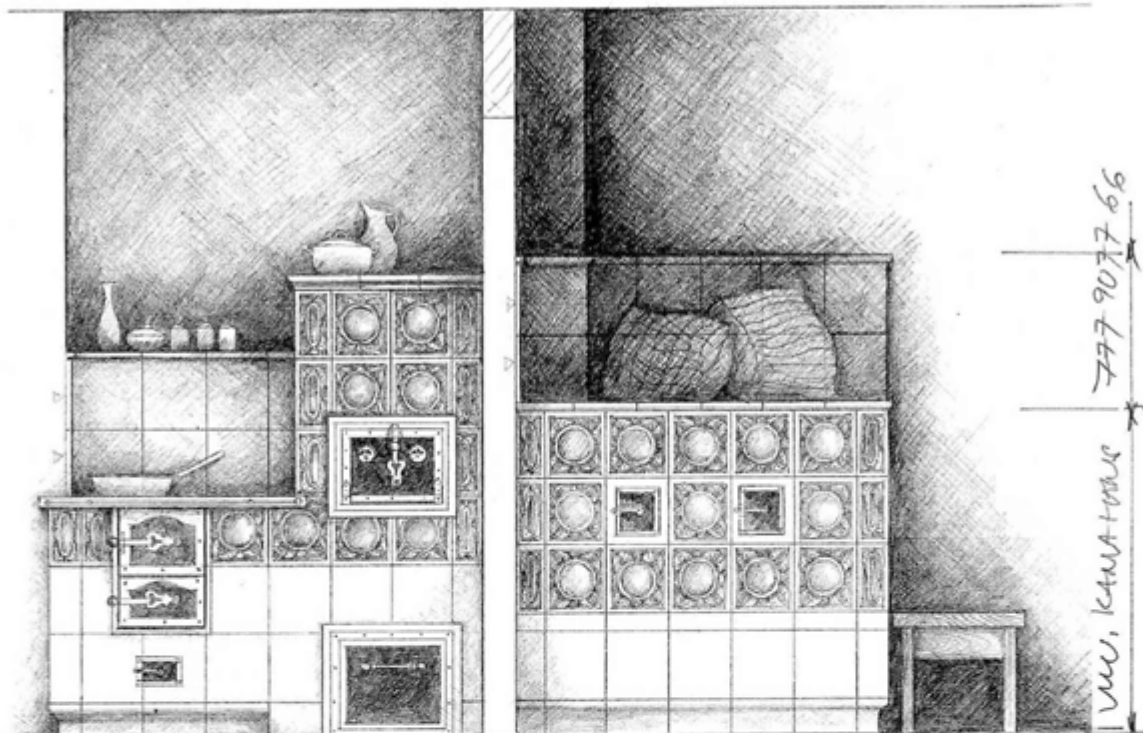
HANUŠ

KAMNÁŘSTVÍ

Prokišova 3, 370 01 České Budějovice

Tel.: +420 777 907 766 • E-mail: kamna.hanus@tiscali.cz

www.kamnahanus.cz

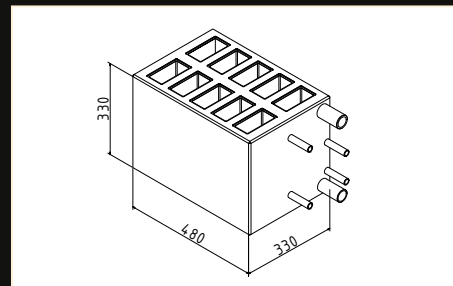
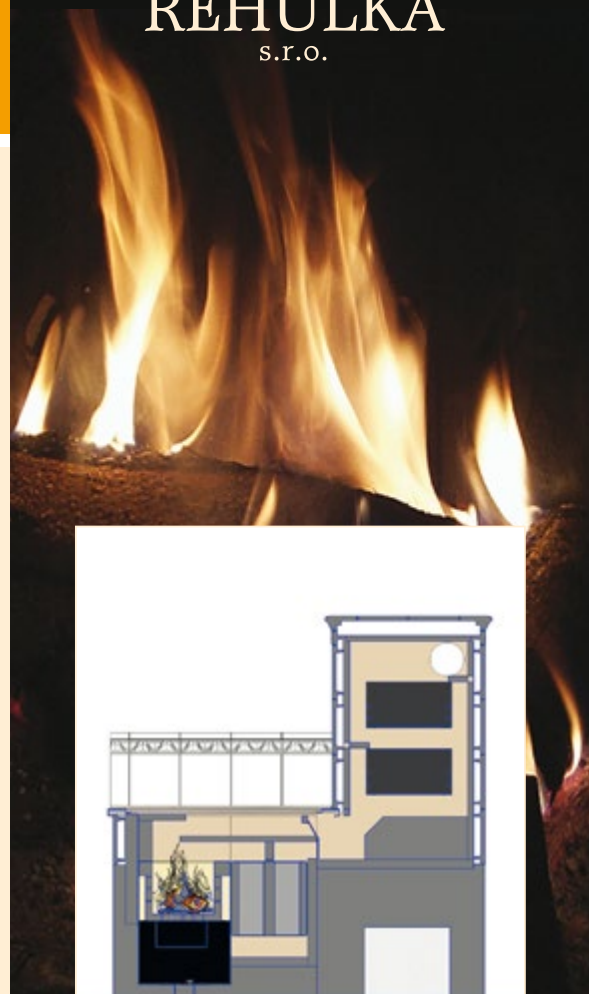
KACHLOVÝ SPORÁK S LEŽENÍM	
UVEDENÍ	R. HANUŠ
INVESTOR	J. KRÁL
1.4. 2019	M 1:100

ŠTÍTY SE ZÁKLADNOU TOPENIŠTĚ PRO KACHLOVÉ SPORÁKY DO SESTAVY S VÝMĚNÍKEM

- Štíty se základnou pro topeniště jsou konstruovány pro stavby kachlových sporáků. Topeniště je navrženo a vyráběno tak, aby bylo dosaženo co nejnižších emisních jednotek s ohledem na životní prostředí dle nejnovějších norem.
- Díky konstrukci a systému přívodu vzduchu dochází v topeništích při spalování k vysokým teplotám cca 750 °C. Díky tak vysokým teplotám dochází ke kvalitnímu shoření a tím i vyšší účinnosti, což má dobrý vliv na spotřebu dřeva.

ŘEHULKA
s.r.o.

Znovuobjevte kouzlo **otevřeného ohně** u vás doma!

Víte, že se značkou Polyflam hoří pod otevřeným ohništěm ještě další oheň?
Ten hoří ve spodní uzavřené komoře, která má až 80% účinnost.

Získáte navíc i kulinářský nástroj, se kterým lze péct, grilovat, udit, opékat.
Získáte energetickou nezávislost.

Chcete-li se dozvědět více, navštivte naše stránky

www.polyflam.cz

KRBY PELANT

U Stadionu 1190, 434 01 Most

+420 602 347 979 | info@krbypelant.cz

www.krbypelant.cz

Promat

Vysokoteplotní materiály pro vás Horké chvíle s chladnou hlavou

Jsme tu pro vás!

Promat s.r.o. | V.P. Čkalova 22 | 160 00 Praha 6

T: +420 224 390 811 | www.promatpraha.cz

Materiály pro KRBY A KAMNA

etex industry

KRBYSTYLE S.R.O.

Klicperova 3211/10
150 00 Praha – Smíchov
kosar@krby-style.cz
www.krby-style.cz

Obestavba krbové vložky
Brunner Panorama
Kamin

**JIHOČESKÉ KAMNÁŘSTVÍ
– JAROSLAV PROKOP**

Radětice 104, 391 65 Bechyně
732 736 434
info@jihoceskekamnarstvi.cz
www.jihoceskekamnarstvi.cz

Kachlový sporák
s ležením a římsou ze
série Bella

BRABENEC SPOL. S R.O.

Pražská 199
675 26 Želetava
prodejnabrno@brabeneec.info
+420 604 963 276
www.brabeneec.info
www.zeletavska-kamna.cz

Kachlová kamna Olymp
+ 1 řada, rozšířený,
Rustikal zdobný, kobalt
světlejší T104

**AR KAMNÁŘSTVÍ
JAKUB LÁZNIČKA**

Hornoměstská 143/48
594 01 Velké Meziříčí
kamnarstviar@gmail.com
www.kamnarstvi-ar.cz

Kachlová kamna s taho-
vým systémem. Na kera-
mice použit vzor Kytka,
pásek a římsa Vodolenka.

Vše, co vás v časopise zaujalo, objednávejte u našich autorizovaných partnerů!

www.kolem-kamen.cz

1. K-Plus

Údolní 384, 788 33 Hanušovice
jauernig@seznam.cz

2. Krbystyle, s.r.o.

Klicperova 10, 150 00 Praha – Smíchov
kosar@krby-style.cz, www.krby-style.cz

3. Jaroslav Turyna

Petra Bezruč 548, 289 11 Pečky
info@krby-turyna.cz, www.krby-turyna.cz

4. Roman Hanuš

Prokišova 355/3, 370 01 České Budějovice
kamna.hanus@tiscali.cz, www.kamnahanus.cz

5. Tomáš Jíra

Hrusice 197, 251 69 Hrusice
tomasjira@centrum.cz, www.tomasjira.cz

6. Ladislav Koutecký

Merkliňská 14, 360 10 Karlovy Vary – Sedlec
info@3xk.cz, www.3xk.cz

7. Vladimír Laube - stavební práce

Mezi Vodami 1560/33
 143 50 Praha 4 – Modřany
info@laubekrby.cz, www.laubekrby.cz

8. Martin Pecina

Koželužská 108, 537 01 Chrudim
martin.pecina@seznam.cz

9. Kamnářství Pithard & Volech

Metyšova 922, 514 01 Jilemnice
piavo@c-box.cz, www.kamnapiavo.cz

10. Bohdan Hrabec

Pod Senovou 46a, 787 01 Šumperk
bohdan.hrabec@seznam.cz
www.kamnarstvi-hrabec.cz

11. Vladimír Hejna

Chyšky 79, 398 53 Chyšky
krby.hejna@seznam.cz, www.krbyhejna.cz

12. Sgrafito spol.s.r.o.

Ledenická 688
370 06 České Budějovice - Srubec
krby@sgrafito.cz, www.sgrafito.cz

13. Richard Kučera

Pod Sanatorkou 2508/1, 678 01 Blansko
info@krbykucera.cz, www.krbykucera.cz

14. Krby Pelant s.r.o.

U Stadionu 1190, 434 01 Most
info@krbypelant.cz, www.krbypelant.cz

15. Petr Sedlák

Malostranská 613, 262 02 Stará Huť
petr@kamnarstvi-sedlak.cz
www.kamnarstvi-sedlak.cz

16. Jiří Jurčák

Na Gruntech 14, 763 11 Zlín – Lužkovice
☎ 777 733 337, jiri.jurcak@krby-kamna.com

17. Lubomír Smejkal

Veselý Žďár, 580 01 Havlíčkův Brod
krby.smejkal@seznam.cz
www.krby-kamna-smejkal.cz

18. David Jakubka

Teplíce nad Bečvou 112, 753 01 Hranice
kamnakrby@seznam.cz, www.kamnakubka.cz

19. TECHNOKLIMA UH s.r.o.

Hradištská 95, 686 03 Staré Město
krby@technoklima.cz, www.technoklima.cz

20. METAX KRBÝ s.r.o.

Videňská 262/125c, 619 00 Brno
grepl@krby-metax.cz, www.krby-metax.cz

21. Želetavská kamna - Brabenec, spol. s r. o.

Pražská 168, 675 26 Želetava
☎ 731 191 997
bervidovae@brabenec.info
www.zeletavska-kamna.cz

22. Kamnářství Milan Blaha

Příčná 140, 592 14 Nové Veselí
☎ 566 667 235, 602 786 353
blaha_milan@seznam.cz, www.blahamilan.com

23. STAVEP Vaňha Pavel

Dolní novosadská 41/26, 770 12 Olomouc
☎ 585 751 810, 777 070 585
info@krbyolomouc.cz, www.krbyolomouc.cz

24. Štěpán Jankovič

391 72 Sudoměřice u Bechyně 120
☎ 603 210 716, stepan.jankovic@seznam.cz
www.kachlovakamna.kvalitne.cz

25. Jaromír Lázníčka

Sokolovská 1, 586 01 Jihlava
☎ 604 244 218, kamna@laznicka.cz
www.laznicka.cz

26. Jaromír Lázníčka

Náměstí 178, 594 42 Měřín
☎ 773 575 255, kamna@laznicka.cz
www.laznicka.cz

27. Kamnářství Jiří Mára

Jungmannova 535/7, 391 01 Sezimovo Ústí
☎ 724 251 744, mara@kachlovakamna.net
www.kamnamara.cz

28. Kamnářství Maršik

K Háječku 224, 39701 Písek
☎ 776 158 414, marsikjan@seznam.cz
www.krbymarsik.cz

29. Radek Peterka - kamnářství

K Sinoru 251/9, 301 00 Plzeň 10 - Lhota
☎ 605 355 327, radekpeterka@volny.cz
www.krby-peterka.com

30. Stavebnictví, kamnářství J

Jan Vosecký
Michalská 318, 391 65 Bechyně
☎ 602 155 682, vosecky.j@seznam.cz
www.sporacek.cz

31. Centrum krbů - Jan Praus

Březovice 54, 508 01 Hořice
☎ 603 293 711, info@centrumkrbu.cz
www.centrumkrbu.cz

32. Jihočeské kamnářství – Jaroslav Prokop

Želeč 317, 391 74 Želeč
☎ 732 736 434, info@jihoceskekamnarstvi.cz
www.jihoceskekamnarstvi.cz

33. Kamnářství Horák

Družstevní 380, 294 41 Dobruška
☎ 603 271 255, horak.dobruška@gmail.com
www.kamnarstviorak.cz

34. Pavel Mlázovský

Malešov 57, 285 41 Malešov-Kutná Hora
☎ 777 211 904, pavel@mlazovsky.cz
www.pece-kamna-sporaky.cz

35. Kamnářství Címl

mjr. Karla Černého 837/6, 373 72 Lišov
☎ 728 463 421, kamna-krb@seznam.cz
www.kamna-krb.cz

36. Leoš Rožnovský

561 34 Výprachtice 148
☎ 799 797 185, 466 566 262
kamna@roznovsky.eu, www.roznovsky.eu

Kamnářovo ucho

Katapult: Miluju severní nebe

To byla zase řezba. Vytáhnout Kaťáky a prosazovat je do našeho intelektuálního hudebního výběru, to si tedy kolega Blažek dovolil dost. Kdo nepamatuje sedmdesátky, nepochopí. Ale vzhledem k tomu, že čtete tyto řádky, je zřejmé, že Karel vyhrál. A rozhodně to nebylo jen díky severskému tématu této písně, mimochodem na skvělý text Františka Gellnera. Nakonec jsme museli uznat, že tohle jednoduché blues s krásným textem, které je zaznamenáno na prvním albu skupiny Katapult, si to prostě zaslouží. Ať už si o Kaťácích myslíte cokoli, nedá se jim upřít, že byli v polovině sedmdesátých let naprostým zjevením na tehdejší poměrně ukňourané, normalizované a jazzrockem umrtvené oficiální scéně. Karlova teorie, že v pořádné kapele mají být maximálně tři hráči – kytara, basa, bicí (neboť ti ostatní jsou tam stejně navíc, na koncertech se nudí, a tak se jen předvádějí), je postavena na vytrvalém poslechu jeho tří oblíbenců. Motörhead – Nirvana – Katapult. S doplněním, že Sabati mají výjimku, protože Ozzy se na nic jiného nehodí než na samostatný zpěv, čehož ale vždy zneužíval ke komickým pohybům na pódiu, rušivému kontaktu s diváky a ukusování hlaviček netopýrů. Trio Říha, Šindelář, Kohout naložilo svým posluchačům přímočarý, nekonfliktní rock and roll. No, nekonfliktní. Prostý fakt, že Katapult ve svých začátcích velice rychle oslovil desetitisíce mladých z řad učňovské mládeže

a vyšvihl se do čela hitparád a žebříčku prodejnosti singlů, soudruhy přece jen poněkud znejistěl, a tak opakovali svou oblíbenou chybu. Začali zakazovat, což poměrně zdařile vedlo ke vzrůstající popularitě Kaťáků. Karel měl pravdu, tahle píseň sem patří. Jediný, kdo to nemohl pořád pochopit, byla redakční intelektuálka Růžena, která se stále ptala, co na tom máme, protože jestli ve svých patnácti něco nesnášela, byla to skupina Katapult. „Musíš se tomu, Růžo, podvolit, a hlavně si to musíš užít,“ pronesl poněkud zastřeným hlasem Karel, vzal Růženu kolem ramen a odvedl ji do svého kumbálu, ze kterého se pak celou následující hodinu pořád dokola linuly prosté tóny a Gellnerovy verše. Když se znovu dveře otevřely a Růžena vyšla ven, řekla, že tedy dobře, že souhlasí. Na naši otázku, co se tam uvnitř dělo a proč má ten svetr naruby, odpověděla: „Nechci o tom mluvit!“ Ano, přátelé, tohle dokáže jen ploužák od skupiny Katapult.

Sigur Rós: Svefn-g-englar

Že jste nikdy nebyli na Islandu? Nevadí. Když si poslechnete jakékoliv album islandské skupiny Sigur Rós, jako byste tam byli. Zpívají islandsky, takže texty vás rušit nebudou. Sednete si zády ke kamnům a během pár taktů už budete sedět v iglú nebo nějaké severské chajdě s výhledem na nekončnou pláň či rozbouřené moře. Nad hlavou se vám zeleným světlem bude mihotat polární zář, v ní budou poletovat divní andělé a vy budete buď v depresi, nebo totálně šťastní. Jak už to tak na Islandu bývá. A nemylte se, tohle není nějaká parta neznámých úchylů. Vedle Björk patří k největším ambasadorkám islandské kultury na světě, a když si jejich desky poslechnete, možná vás překvapí, v kolika filmech a reklamách už jste tuhle zvláštní vesmírnou hudbu slyšeli. Fin ať hlusta.

Kamnářství Petr Sedlák
Malostranská 613, Stará Huť
+420 608 889 366
petr@kamnarstvi-sedlak.cz
www.kamnarstvi-sedlak.cz

Vladimír LAUBE – KRBÝ
www.laubekrby.cz

Želetavská kamna
Podniková prodejna
Pražská 168,
675 26 Želetava
Tel.: +420 731 375 992,
+420 731 191 997

www.zeletavska-kamna.cz

KAMNÁŘSTVÍ MARŠÍK

K Háječku 224, 39701 Písek
☎ 776 158 414, marsikjan@seznam.cz
www.krbymarsik.cz

SGRAFITO spol. s r.o.

www.sgrafito.cz

České Budějovice

Krbystyle s.r.o.

Prodejna a showroom:
Klicperova 10, 150 00 Praha-Smíchov
Tel.: +420 725 500 009, +420 722 600 009
www.krbý-style.cz

KAMNÁŘSTVÍ
HRABEC

Bohdan Hrabec
Pod Senovou 46a
787 01 Šumperk
bohdan.hrabec@seznam.cz
tel: 602 787 024
web: kamnarstvi-hrabec.cz

www.krbyhejna.cz

krby.hejna@gmail.com

☎ 775 288 027, 777 288 027

www.centrumkrbu.cz
Hořice - Březovice 54 tel.: 493 691 311

Kamnářství
Tomáš Jíra

KAMNA
KRBÝ
PECE
SPORÁKY

www.tomasjira.cz

K Sinoru 251/9, 301 00 Plzeň 10 - Lhota

☎ 605 355 327

radekpeterka@volny.cz, **www.krby-peterka.com**

JAN VOSECKÝ
stavebnictví, kamnářství

Michalská 318, Bechyně
vosecky.j@seznam.cz

☎ 602 155 682

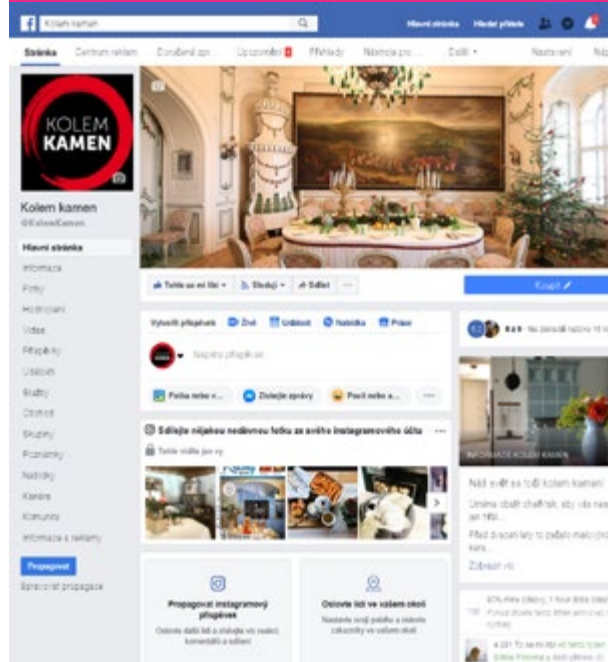
**Nová řada keramiky
s lesní tematikou z Bechyně**

www.kamnarstvi-bechyne.cz

Pokud budete mít zájem odebrat časopis Kolem kamen, rádi vám zašleme fakturu pouze na poštovné a balné. Částka bude činit 200 korun bez DPH a zahrne všechna následující 4 čísla. **Objednávejte mailem na: casopis@dobre-remeslo.cz**

**Přidejte se k nám
na Facebooku [[@KolemKamen](https://www.facebook.com/KolemKamen)]
a Instagramu [[#kolem kamen](https://www.instagram.com/kolem kamen)]**

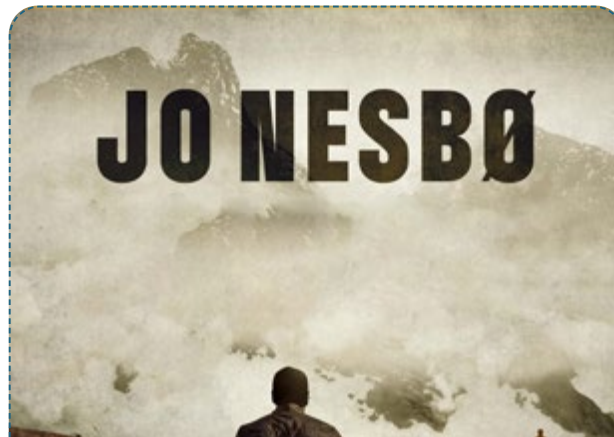
Co čteme za kamny?

František Běhounek: Trosečníci polárního moře

Na úvod jedno doporučení. Než začnete číst, pořádně roztopte kamna a sedněte si do jejich těsné blízkosti, v případě, že máte kamna kachlová, opřete se o ně zády. Budete to potřebovat, protože vám při četbě tohoto příběhu bude dost zima. A taky budete mít asi docela hlad. Aby ne. Začíná autentické vyprávění českého vědce Františka Běhouneka. Po studiu na Karlově univerzitě pokračoval na pařížské Sorboně, kde se věnoval radiologii pod vedením samotné madam Marie Curie-Skłodowské. I díky ní se jeho přístroje poprvé proletěly nad severním pólem, a to ve vzducholodi Norge Roalda Amundseny. Při této misi zůstal Běhounek na Špicberkách v bezpečí laboratoře. A možná u toho měl zůstat. Roku 1928 se ale stal specialistou na kosmické záření a vědeckým členem posádky vzducholodi Italia, která pod vedením generála Umberta Nobileho přeletěla nad severním pólem. Což o to, tam to ještě šlo.

Při zpáteční cestě se ale vzducholod' zřítila na ledovou kru a začalo opravdové drama trosečníků i zachránců z celého světa, kteří se vydali na pomoc. Vyplovají ledoborce, vzlétají letadla. V jednom z nich i Roald Amundsen a jeho francouzsko-norský tým. I on se však, navzdory svým zkušenostem, někde v Severním moři zřítí. Na rozdíl od posádky vzducholodě Italia nemá jeho mise šťastný konec. K ní se jako první prokousal ledem ruský ledoborec Krasin a zachránil přeživší členy výpravy z mrazivého pekla. 17 členů posádky se už zachránců nedočkal. Těla šesti členů Amundsenovy výpravy nebyla nikdy nalezena. Smutný, ale přece jen trochu šťastný konec napínavého příběhu.

Jo Nesbø: cokoliv :-)

I v tomto případě máme pro vás na úvod doporučení, které prosím berte vážně, neboť vychází z našich vlastních zkušeností. Vid', Růženo. Máte-li v úmyslu se začíst do kterékoliv z detektivek severského mistra a máte-li doma kamna či krb, zásobujte se nejdříve dostatečným množstvím dřeva. Nikomu z vás bychom nepřáli zažít situaci, kdy jste se začetli do napínavého příběhu a po setmění jste zjistili, že už nemáte čím přikládat a musíte si dojít pro dříví do stodoly. Venku tma. Žárovka po rozsvícení zablikala, pak náhle zhasla. Pod podrážkami křupe namrzlý sníh. A ten sněhulák, kterého jste včera postavila s dětmi, se nějak divně dívá. Konečně jste u vrat do stodoly. Otočíte obrtlíkem a rychle za vraty šmátráte po vypínači. Sáhnete do pavučin a vtom se vám něco otře o nohy. Kočka. Rozsvítíte. Světlo vás na okamžik oslepí. Zdá se vám, jako byste za vraty slyšela kroky. A tady na špalvu. Ráno tu přece byla zaseknutá sekera. Kde je? Kde je! Pouštíte na zem koš a bezhlavě do něj házíte dříví. Kolik je tu temných koutů. A ty díry v prknech od suků. Jakoby se za jednou z nich zalesklo lidské oko. Házíte jedno polínko za druhým. Třísky se vám bolestivě zabodávají do rukou. Ozve se skřípot. Proboha, co to je? Dobrý, to se jen zvedl vítr a pomalu zavírá vrata od stodoly. Popadnete koš a skočíte ke vratům, dřív než je vítr stačí zabouchnout. Vypadnete do tmavého dvora a poslepu vlečete koš s dřívím k domu. Teprve teď si uvědomujete, že jste dům nezamkla. Co když je tam! Dveře od stodoly se s prasknutím zabouchly. Stojíte uprostřed tmy na zasněženém dvoře. Nemůžete jít tam ani zpátky. Koš vám vypadl z rukou, polena se kutálí po zemi. Bože! A ten sněhulák se tak divně usmívá...

Foto Marek Svoboda

...budeme hýřit barvami, protože to po smutné a šedivé zimě prostě musíme. A kam jinam pro barvy než na Slovensko, které je barevné, až oči přecházejí. Ty kroje, ty domy, ta kuchyně! Podíváme se i na výrobu kachlových forem, a protože modrá je, jak známo, dobrá, vrátíme se ještě k modrotisku. A protože už budou na dohled Velikonoce, pustíme se do barvení vajec. Navštívíme také zámek České Žleby a samozřejmě si povíme leccos o aktuálních trendech v oblasti topení. Konec konců pokud chcete usednout o Vánocích 2022 ke svátečnímu stolu v teple nových kamen či krbu, je nejvyšší čas začít plánovat. Pořád ještě věříme, že se s vámi budeme moci podělit o inspiraci, kterou načerpáme na veletrhu ve Veroně. Tváří v tvář aktuálním zprávám zůstáváme při té víře. Přejeme vám krásný zbytek adventu, a pokud možno klidné Vánoce ve zdraví!

Víte, že...

- **Sever**, ve staré češtině též půlnoc nebo půlnoční strana, je jedna ze čtyř hlavních světových stran (neplést si s politickými stranami, těch je nepoměrně více, proto ta těžká orientace).
- **Severní pól** je jen jeden. Jedná se o špatně přístupné místo, na které se málokdo dostane. Proto bývá často zpochybňován. Metodiku jeho určení popsali nejlépe čeští polárníci. Podle nich se jedná o bod, který poznáte tak, že až k němu jdete na sever a za ním již pokračujete na jih. V odborné literatuře bývá tato metoda označována jako Cimrmanovo severské paradigma.
- **Santa Claus** je severský Ježíšek. Nejedná se o miminko. Jeho osoba je poměrně barvitě vykreslena ve finštině: „Kaukana kauniissa pohjoisessa Lapissa Suomessa Napapiirin tuntumassa Korvatunturilla asuu kaikkien rakastama ja hyväntahtoinen Joulupukki.“

KRBY-KAMNA-TURÝNA

OHEŇ V DOBRÝCH RUKOU

specialista pro stavbu krbů a kamen | široká nabídka od prestižních výrobců
kamenná prodejna s více než 111 vzorky
komplexní služby od návrhu až po realizaci | důvěryhodné reference

www.krby-turyna.cz | ☎ 723 174 928

